

Festa Major

SALT 1986

DEL 24 AL 28 JULIOL

Edita: Casal de Jubilats

m. suñer s.a.

peix i marisc fresc i congelat

C. Sant Josep, s/n
Telèfon (972) 23.50.61*
AIGUAVIVA (Girona)

Botigues a **GIRONA:**

Plaça Mercat   Telèfon 20.22.48

C. Sta. Eugènia, 20   Telèfon 20.62.76

Festa Major

SALT 1986

DEL 24 AL 28 JULIOL

PROGRAMA OFICIAL DE FESTES

Iniciats per: Josep Cebrián i Román

Edita: Casal de Jubilats

en col·laboració amb:

Ajuntament de Salt
Comissió de Festes

NOTA DE LA REDACCIÓ:

Els escrits només reflecteixen l'opinió del seu autor.

Els editors no necessàriament se solidaritzen amb el seu contingut.

Els escrits s'han publicat íntegrament en respecte a la llibertat d'expressió de llurs autors.

La Comissió editora d'aquest programa vol agrair de manera pública totes les persones que han fet possible la seva publicació:

els col·laboradors literaris, anunciants, redactors, compaginadors i altres persones que sense el seu esforç no hauria estat possible la seva edició.

A tots, moltes gràcies.

Salt, juliol 1986

Impressió a
grafis-sant s.d

Ctra. Barcelona, 425 - Tel. 21 38.58 - Girona 17001
Dip. Legal GI-462/85

BAR

c. Major, 262
Telèfon 23.20.20
SALT

RESTAURANT
LA BRASA

c. Major, 260 - Telèfon 23.14.15 - SALT

*Altre cop la Festa Major.
Altra vegada els programes del Casal
i la insistència del Sr. Cebrián a demanar-me
unes paraules que encapçalin el volum.*

*I què voleu que us digui l'Alcalde
si no és una felicitació fervent i entusiasta
per la festa que entre tots aneu muntant?*

*Què hi pot haver de més engrescador
que la suma d'esforços de tants
benemèrits saltencs per millorar la Festa,
per millorar la qualitat de la vida al poble?*

*A poc a poc allò que dèiem fa uns anys
de fer la festa més participativa
ja es va aconseguint,
i el poble es va animant a sortir a fora
i a ornamentar carrers i places
a fi que la festa sigui festa de veritat
i que sigui a més a més, Major.*

Us felicita i us saluda cordialment

Tallers
mecànics

CARPUN
S.A.

Telèfon 47.60.62
Polígon industrial Inigesa
FORNELLS DE LA SELVA

Promoció,
venda i lloguer de pisos,
locals i plantes baixes.

TRACTE DIRECTE

FUSTERIA
MASCARELL

Camí antic de
Vilablareix, s/n.
Tel. 23.18.90
SALT

Tot per oferir-li un més segur, complet i ràpid ensenyament de conduir

Avda. Francesc Macià, 11
Telèfon 24.01.96
17006 SALT

Avda. Sant Narcís, 85
Telèfon 23.31.56
17005 GIRONA

Passeig d'Olot, 58
Telèfon 23.29.41
STA. EUGÈNIA - 17005 GIRONA

Ferrer
PERRUQUERIA

Torres i Bages, 28 - Tel. 23.33.25 - SALT 17006
c. Barcelona, 81 - Tel. 20.99.57 - GIRONA 17001

*Depilació
Manicura
Pedicura*

*Maquillatge facial
Tractament del cabell*

Temps era temps...

Sant Cugat, el nostre patró

Des de fa uns anys volta per l'ambient un aire de renovació a la recerca de nous estímuls, per les Comissions encarregades, a fi d'aconseguir que les Festes Majors siguin cada vegada més lluides i del gust de tothom, cosa molt lloable i digna de desitjar-li l'èxit més esplendorós.

Aquest aire de renovació s'ha propagat d'una manera sorprenent per tot Catalunya, i he pogut saber que molts pobles de les comarques lleidatanes, del tarragonès, dels entorns de Barcelona, del gironès, empordà, garrotxa i d'altres, volen tornar a la seva Festa Major aquell gust senzill i al mateix temps extraordinari que d'esdeveniment tenia la celebració del sant Patró del seu poble. Són tantes i tan boniques les tradicions catalanes, que molts joves s'han adonat que era necessari un revulsiu que fes moure les voluntats per a recobrar els balls típics, músiques i manifestacions populars que componen l'ésser d'una identitat que ens honora i que de cap manera no hem de deixar que es perdi.

Tant és així que, per exemple, pobles que des de fa anys que no en tenien, ara tornen a fer molts d'actes d'esbarjo i culturals al típic envelat, el més vistós dels simbolismes catalans de la Festa Major. Perquè poc a poc, encara que no ens ho sembli, es va perdent el coneixement de l'arrel de les nostres festes, i si no ho recordem i mantenim, d'ací uns anys la confusió serà total i ja sense remei.

Fixem-nos que Salt, el nostre poble, celebra la Festa Major com a dia clau, el 25 de juliol; motiu: diada de Sant Cugat, patró de la parròquia, únic durant anys i més anys, fins que el creixement del barri de Sant Antoni dona lloc a una nova Parròquia que es posa, amb molt d'encert, sota l'advocació i patrocini de Sant Jaume, que se celebra el mateix dia de Sant Cugat.

Si anéssim reculant en el temps a la recerca de l'origen de les reunions comunitàries per festejar certs esdeveniments, arribaríem a l'època de les caveres, i potser és convenient que ho fem per imaginar-nos com era o devia ser la vida de les persones que llavors hi havia: vestits amb fulles dels arbres o pells del bestiar, o sense vestits, suportant les inclemències de la naturalesa, el fred, la neu, el vent, la pluja, tot anava a la contra de la seva vida, que es desenvolupava a l'aire lliure, sense altre refugi que els arbres i els forats que poguessin fer a les muntanyes.

Dins de tot aquest context d'adversitats l'home sols tenia un amic, que era el sol, puix que l'escalfava i madurava les plantes i els fruits necessaris per al seu manteniment. Així no és estrany que de l'agraïment passés a l'admiració i més endavant a l'adoració del que era considerat únic i imprescindible amic i benefactor per la seva supervivència.

PRODUCTOS CÁRNICOS

Paratge La Farga
Teléfono 44.80.01
LES PLANES (Girona)

PRODUCTOS CÁRNICOS

Paratge La Farga
Teléfono 44.80.01
LES PLANES (Girona)

PRODUCTOS CÁRNICOS

Goigs a GLORIOS SANT

Que es venera a
de SALT

llaor del MARTIR CUGAT

l'Església Parroquial
Bisbat de Girona

ENTRADA

Puix el Cel us conduïa
temps enllà, a nostra ciutat
*Cap al Cel feu-nau de guia,
taclit màrtir Sant Cugat.*

Agombola la noblesa
el casal on heu nascut:
si excel·liu per la riquesa,
sou més gran per la virtut.
De Feliu en companyia
estrenyeu santa amistat.

Perseguida i combatuda
era ací la fe en el Crist:
quan la nova us és viuguda,
vostre cor es posa trist:
pel martiri ell ja glatia,
de Jesús enamorat.

Noble zel us esperona
a deixá el terrer nadiu,
i a una nau, lleugera a l'ona,
embarqueu Vós i Feliu;
llavors l'Àfrica perdia
el tresor de més esclat.

Arribeu a nostra terra
—do preat que ens feia Déu—;
per a moure a l'Infern guerra
tot treball us serà lleu,
Barcelona en Vós tindria
un apòstol esforçat.

Aviat es separava
el company Feliu de Vós
que a Girona l'esperava
un martiri gloriós.
Mig tristor, mig alegria
fou el mutu comiat.

Vós resteu entre nosaltres
que ací us vol Nostre Senyor,
per il·luminar els altres,
escampeu santa claror;
camp immens se us oferia
per al vostre apostolat.

De l'error bandegeu l'ombra
amb l'esforç del vostre zel;
cada jorn creixia en nombre
de Jesús l'estol fidel;
Mataró s'enorgullia
de les Santes que li heu dat.

El martiri ja us espera
de l'amor prova més gran:
els botxins, amb cor de fera,
vostre cos turmentaran;
de la humana ferotgia
sou tres cops alliberat.

Arribà l'hora volguda
de deixar el món mesquí,
i l'espasa al coll caiguda
de la vida us afranquí
a un poblet de rodalia
que amb el vostre nom s'ha honrat.

Jorn feliç de la victòria,
vint-i-cinc de juliol!
Entonant himnes de glòria,
l'esperit emprèn el vol
fins al Cel, on assolia
premi etern tant ben guanyat.

A l'indret on tres vegades
el martiri ací heu sofert,
els fidels les naus sagrades
d'una església us han ofert;
ric joell d'orfebreria
vostres ossos ha guardat.

Nostra vila us és deutora
de mercès en abundor,
en la pesta assoladora
sou el seu deslliurador;
tots els mals tenen mitgia,
en la vostra caritat.

Protegiu nostra contrada
que un amor us té fervent:
per Vós sigui'n allunyada
tota causa de turment;
deu el pa de cada dia
al treballador honrat.

TORNADA

Puix triomfar vàreu un dia
camí de l'Eternitat.
*Cap al Cel feu-nau de guia,
taclit màrtir Sant Cugat.*

✠. *Gloria et honore coronasti eum Domine.*

✠. *Et constituisti eum super opera manuum tuarum.*

O R E M U S

*Præsta, quæsumus Omnipotens Deus, ut qui B. Cucuphatis Martyris tui natalitia colimus intercessione
ejus in tui nominis amore robaremur. Per Dominum, &c.*

Depósito Legal GE. 79-1958

AMB LES DEGUBES LLICENCIES

Tintoreria

REGOLTA

- Pells
- Llanes de matalàs
- Catifes

i tot el referent a la nostra indústria

C. Major, 312
Telèfon 23.45.43
17006 SALT

Si llegim la història de les civilitzacions antigues, veurem que són moltes les que tenen com a déu, o entre altres déus, el sol, i les principals religions no deixen mai de posar-lo, si no com a primera divinitat, sí sempre entre les principals, donant-li noms bonics i afalagadors i fent-li ofrenes perquè mai no els falti el seu escalf.

Les principals celebracions solien coincidir amb l'esclat de les plantes o en temps de sembra, per demanar que la collita fos bona, i també després d'arreglar els fruits de la terra per agrair el do rebut. Una de les tradicions que d'aquelles creences o costums encara ens queden, són els focs de Sant Joan, que recorden les fogueres que en una determinada època es feien a les muntanyes per exterioritzar l'alegria davant l'arribada del bon temps, amb les conseqüències de maduració i recol·lecció dels fruits.

Donada aquesta ràpida pinzellada de motivació de certs costums, sols he de subratllar que les religions que anaven sorgint es posaven al costat del poble en el fet de mantenir aquelles tradicions, canviant solament i en el transcurs de mil·lenaris, el nom de la divinitat a què s'havien d'orientar les adoracions. La religió cristiana instaurava com a festiu el naixement o mort dels seus màrtirs o sants.

Aviat cada conjunt d'habitaclles, del que més endavant se'n dirien pobles, províncies, regions i nacions, es posaven sota l'advocació d'un d'aquells sants o màrtirs. No cal que posi ací els patrocinis de què gaudim com a nació i com a comarca, com tampoc del dels pobles del nostre entorn, puix que vivim a Salt i és de Salt que ens hem de preocupar.

Hem vist abans i queda clar que la Festa Major de Salt té l'arrel i motiu de ser en la celebració dels Sants Cugat i Jaume, i és una llàstima que per un modernisme mal entès la part religiosa es vagi arraconant fins al punt que gairebé passa desapercibuda. Aquell ofici solemne amb orquestra de les dotze del matí del dia 25 a la Parròquia, és una tradició totalment desconeguda per l'actual joventut, i podeu ben creure que amb la inquietud musical que ara hi ha al poble, els joves en tindrien un goig sorprenent i els grans recordarien amb alegria dies entranyables de quan temps era temps. Vejam si aquest detall voldrà tenir-se en compte i tots, joves i grans, gaudirem de l'acte més representatiu que neix de la pròpia arrel de la Festa i al programa de cada any el veurem anunciat amb les lletres grosses que es mereix. Llavors serà el moment de demanar també...

...al gloriós màrtir Sant Cugat
que ens doni la ventada justa
que ens eixugui l'herba
i no espolsi el blat.

A la sortida de l'ofici una ballada de sardanes a la Plaça de la Vila arrodonia la jornada matinerà del dia principal dels de la Festa Major, que a tots us desitjo molt venturosa.

Emili Torrent i Algans

Roma
festa

WALVI

CENTRE COMERCIAL

la qualitat a dues passes

LES FESTES MAJORS DE PRINCIPIS DE SEGLE

Fóra molt difícil poder començar aquest article assenyalant quan i com es va celebrar la primera Festa Major a Salt. Si en el nostre poble hi viu encara algun centenari d'edat, podrà recordar de quan ell(a) tenia deu o dotze anys i es ballaven sardanes en diferents indrets del poble i al vespre es feia un sarau de mazurques, polques, valsos i altres balls, en un envelat improvisat i amb músics, amb més voluntat que tècnica musical. En aquells anys el plat fort de la Festa Major era l'àpat que es podia oferir als familiars convidats, en el que la mestressa de casa hi sacrificava els pollastres de paller, engreixats des d'uns mesos abans i que servien per fer uns "platillos" i uns rostits cuits al foc lent dels fogons de carbó d'alzina. Segons els historiadors de la gastronomia regional, un dels plats típics de Salt era l'oca amb peres, plat casolà popularitzat a l'Empordà.

En les meves recerques fent buidatges dels "Llibres d'Acords" de les sessions dels Ajuntaments de cent anys enrera, he trobat una referència a una Festa Major, en l'acta de la sessió del 26 de juliol de 1889, "per protestar del permís que té concedit el Sr. Alcalde de Districte Sr. Pedro Domingo, per celebrar balls en els dies d'ahir i d'avui (Festa Major) en la sala-escola dels nens". Es veu que d'envelats encara no se'n parlava i les ballarusques s'havien de fer en locals grans i tancats i no trobaven res més adient que una aula de les escoles.

Però el seny es va imposar i varen comprendre que les escoles no es podien transformar en sales de ball, i en una acta d'una altra sessió del 18 de juliol de 1893, s'autoritza al Conseller Sr. Martorell "a que contracti els jornalers que necessiti per la neteja de la plaça de la Constitució i dels carrers principals, en vista als dies de la Festa Major, i on poder-hi fer ballades de sardanes i balls" ...sense aixecar massa polseguera. Les despeses d'aquesta neteja de plaça i carrers, van pujar a la quantitat de 33 pessetes, pagades del capítol d'imprevistos.

Com es pot veure, els Ajuntaments d'aquells anys no podien dedicar gaires pessetes als ajuts dels actes de la Festa Major. No obstant i com a curiositat, vull citar que per assistir a la processó del Corpus de l'any 1896, el compte presentat pel Sr. Rabassada pels blandons i ciris comprats per assistir a la processó, varen costar 52'25 pessetes.

No sé quan es va instal·lar el primer envelat, ni tampoc quan va costar. L'amic Sr. Emili Crous me'n podria donar bones referències, i confio poder-hi fer una bona xerrada un dia no llunyà. De moment, del meu carnet de notes, únicament puc dir que en la sessió del Consistori saltenc del 22 de juliol de 1906

Avui és

Festa Major

Però demà us atendrem amb
l'eficàcia de sempre.

"la Caixa"

CAIXA DE PENSIONS

Carrer Major, 173 - Plaça de la Llibertat, 1 - Telèfon 23.77.11 - 17006 SALT
Carrer Major, 301 - Passeig Marquès de Camps, 1 - Telèfon 23.50.10 - 17006 SALT

“es dóna compte de la instància presentada pels Srs. Miquel Turrentà, Domingo Viñas i Miquel Pou, demanant en nom de la Junta del Casino “El Invencible”, autorització per instal·lar un envelat a la plaça de Sant Pere dels dies 25 i 26 de juliol”. També es demanava autorització per poder tocar sardanes i fer ball en altres rodals del veïnat i després de dues votacions varen quedar aprovades les propostes. I el cafeter Narcís Alsina també ha demanat autorització per aixecar un altre envelat a la plaça de la Constitució on poder tocar i ballar sardanes i fer-hi ball a la nit.

La primera subvenció municipal per col·laborar en els actes de la Festa Major, l'he trobada en un acta de la sessió del 12 de juny de 1910, “per acordar subvencionar amb trenta pessetes als administradors de Sant Jaume i Santa Anna, a fi de contribuir a les festes religioses i profanes que tindran lloc durant la propera Festa Major, i amb la quantitat de vint pessetes a l'organització encarregada de les festes del barri de Sant Antoni (el veïnat). Per la Festa Major d'aquest any, no es va concedir permís per instal·lar un envelat a la plaça de Sant Pere. Només es va autoritzar a fer enramatges “mentre no dificultin la via pública”.

Els permisos d'envelat es tornaren a concedir per la Festa Major de l'any 1913 al “Centro Republicano” amb la condició “que no interrompeixi el trànsit públic” i al cafeter Sr. Pere Alsina.

Per la Festa Major de l'any 1914, l'Ajuntament es comença a sentir més esplèndid i ordena que siguin pagades a l'estanquer, sis pessetes com a pagament de dos paquets de cigars amb els que l'Ajuntament va obsequiar a les dues orquestres que varen oferir unes serenates públiques davant la Casa de la Vila, la nit del 25 de juliol amb motiu de la Festa Major.

A mesura que s'escolaven els anys, les diades de la Festa Major prenién més increment i les subvencions dels Ajuntaments per col·laborar-hi, eren cada any més crescudes, i així arribats a la de l'any 1922, en sessió del 9 de juliol es reconeix que es deuen cent pessetes al “Centro Republicano” i cinquanta al cafeter Pere Alsina, per la subvenció de la darrera Festa Major.

En aquesta mateixa sessió, en discutir per la festa de l'any, es va acordar no destinar-hi cap pesseta i la subvenció de 440 pessetes, que es tenia destinada pels festeigs siguin emprades per sufragar les despeses de desplaçament i estada del geòleg Rvd. Dr. Jaura, vingut per estudiar sobre el terreny l'abastament d'aigües potables pel poble.

Entre els actes públics celebrats en els dies de la Festa Major, d'un temps ençà figura en el programa de festeigs alguna prova de caràcter esportiu, com partits de futbol, cursa de bicicletes o cursa pedestre... i naturalment l'Ajuntament hi ha col·laborat també, i en actes del mes de juliol dels anys 1932 i 1933 hi figuren les concessions de 25 i 100 pessetes com ajut a les despeses d'organització de curses atlètiques, cursa de bicicletes i exposició de fotografies, dibuix i pintura.

Aquestes quantitats assenyalades com a subvencions són ben diferents i ben inferiors als cents mils que avui dia s'hi assignen.

AMBULÀNCIES CATALUNYA, S.a.

EQUIPADES AMB:

- Oxigen
- Aspirador
- Respirador
- Ràdio-telèfon

23.58.78

Servei
permanent
C. Major, 28
SALT

SERVEIS A TOT ESPANYA I A LA RESTA D'EUROPA
CONCERTADES AMB LA SEGURETAT SOCIAL, A
SISA I PARTICULARS

IMPORTANT: Els malalts que s'hagin de traslladar per ordre del metge de capçalera o de guàrdia, no hauran d'abonar res pel servei. Aquest va a càrrec de la Seguretat Social.

Estimo

Estimo!
la fruita madura,
les fulles verdes,
el sol, de qualsevol hora,
la lluna, nova i plena...
el cel tacat de núvols,
la terra tendra...
els colors, grocs, vermells
i violetes...
el vent en les persianes
els avions,
les orenetes,
les petxines, les algues
i la solitud de les platges...

Estimo!
ornar la melangia,
trobar-te en l'enyorança
vibrar d'alegria!
fer vols fantàstics
somnia impossibles
i realitats palpables...

Estimo!
LA TEVA PAU,
LA TENDRESA,
el poc seny d'algunes vegades
i la disbauxa...

Estimo la teva pau, la tendresa...

Sport Garatge, s.a.

Josep Casals

Reparacions
Engrassament
Neteja

Passeig Marquès de Camps, 5

Tel. 23.33.11

SALT

Subministres Catalunya, s.l.

VOLVO

Camiones y Autobuses

Passeig Marquès de Camps, 3 - Tels. 23.33.11 - 23.78.83 - SALT

ELS NOMS DELS CARRERS DE SALT

Si mirem els diferents plànols urbanístics de la vila de Salt, veurem que determinats noms de carrers canvien en pocs anys, degut, especialment, a circumstàncies polítiques. Tot canvi de règim porta inevitablement un canvi de carrers, especialment aquells que són més cèntrics i que tenen més importància cívica o comercial.

Això és un fet que passa a la majoria de les poblacions del país.

Ben segur que abans dels noms dels carrers o si més no simultàniament, hi hagueren els noms dels camins: Camí Ral d'Amer, Camí del Sitjar, Camí de les Tribanes, de les Hortes, etc... En un poble de pocs habitants i agrícola, com fou durant molts anys Salt, la importància dels camins rurals era, si fa no fa, com la dels carrers del poble...

Ben segur, també, que diversos noms de carrers no varen ésser mai acceptats a través d'un acord de l'Ajuntament. Aquests carrers, en no tenir nom, varen consolidar el nom d'un personatge que vivia en el lloc i que ha arribat fins als nostres dies: és el cas dels carrers Pacheco, Surroca, Travessia Coll (carrer que no es passa), Mollera, etc.

Confeccions Novetats

Passeig
Marquès
de
Camps, 6
Tel. 23.80.23

P
H
I
L
L

Carrer
Llarg, 21
Tel. 23.31.81

D'altres, tot i haver canviat fa anys de nom, en mantenen un altre de popular, especialment per part de la gent més gran: així tenim el carrer dels Divuit Duros (de la Indústria), carrer dels Camps (Cervantes), la Plaça de Sant Pere (Plaça del Veïnat), etc.

• • •

— Si ens remuntem als anys vint, veurem que tenim una sèrie de carrers que avui han desaparegut, tant del llenguatge oral com escrit... Així el carrer de Dalt (després Sant Josep) i avui carrer Llarg; carrer de Sant Francesc, avui carrer de Joaquim Ravetllat; el carrer Nou, avui carrer de la Processó; el carrer de la Sèquia, avui Josep Aguilera, el carrer de la Princesa, avui carrer Major...

— Quan esdevingué la República (1931) diversos noms foren substituïts pel aleshores Ajuntament republicà (governava E.R.C.), i especialment els carrers més cèntrics del poble canviaren de nom: Pi i Margall (tram del carrer Major), Galán i García Hernández (tram del carrer Major de Salt al Veïnat), Ignasi Iglésias (carrer Llarg), Plaça de la Llibertat (Plaça de la Vila), carrer del Progrés, etc.

— Més tard, quan els anarquistes i la F.A.I. controlaren el Consistori, en plena guerra civil, imposaren alguns altres noms, dels quals el més recordat és el del Passeig Durruti (avui Passeig de la Ciutat de Girona), en homenatge al líder anarquista.

— Després de la guerra civil, i amb el canvi de règim del general Franco, tingué lloc la substitució dels principals carrers (José Antonio, Generalísimo, General Mola, Màrtires) i la desaparició de qualsevol nom de tipus republicà i alhora de destacats catalanistes. És la lògica d'un sistema de dictadura, que vol oblidar qualsevol rastre no ja dels qui formaven la banda dels contraris en la guerra 1936-1939, sinó qualsevol signe que faci referència a Catalunya i a les personalitats del poble català.

viatges bravaturs s.l.

els hi ofereix tota mena de viatges en
autocar, avió, vaixell
i també lloguer d'apartaments, hotels...

Grans descomptes per a nens

Tenim els nostres propis viatges

Ens trobaran a: **viatges**
bravaturs s.l.

C. Major, 170 - Telèfon 23.02.08 - SALT 17006

— Poc a poc alguns noms són tolerats, gràcies a l'esforç de determinats saltencs: són personatges catalans, religiosos o poc conflictius a nivell polític: així tenim els noms dels carrers d'Àngel Guimerà, Jacint Verdaguer (Mn. Cinto), el bisbe Torras i Bages, el filòsof Jaume Balmes... (època dels anys 50 i 60), Anselm Clavé, etc. El cas de Prudenci Bertrana també fou degut a una comissió cívica que aconseguí el nom per a Salt.

— Un fet important, transcendent diríem, es produeix l'any 1974 per a Salt. El nostre poble és annexionat a Girona, com ho serà Sarrià poc temps després.

Som als darrers anys del franquisme i hi ha pressió i mobilització arreu del país. La coincidència d'uns mateixos noms a Salt, a Sarrià i a Girona (noms duplicats), produeix la necessitat d'haver-ne de canviar per evitar reiteracions. En aquest moment, l'Associació de Veïns de la vila juga un paper important i en el moment de negociar amb l'Ajuntament de Girona, s'aconsegueix que a Salt es dediquin uns carrers importants: Carrer Major (en substitució de Generalísimo i José Antonio), el Pau Casals, el Vidal i Barraquer, Lluí Millet, Ausiàs March...

— L'any 1983, Salt recuperà la seva identitat municipal. L'Ajuntament, amb l'acord de tots els grups polítics del Consistori, decideix el que l'any 1979 tots els Ajuntaments democràtics de Catalunya, que per primer cop es renovaven, varen acordar fer: donar el nom dels carrers més importants de la vila o ciutat a personalitats o institucions catalanes. Salt portava un retard de 4 anys (no tenia Ajuntament) i fins a darrers de 1984, no es produeix un canvi destacat de noms. Actualment a Salt hi ha els noms de Francesc Macià, Lluís Companys, Josep Iria, Països Catalans, Plaça de Catalunya, juntament amb els més tradicionals i arrelats.

Hem agrupat el centenar de noms que hi ha als carrers de la vila, en diferents apartats segons la seva procedència o classificació. Això ens permet tenir una visió més global de quins noms predominen en el poble de Salt.

NOMS LOCALS

- Carrer del Pou
- " del Rec
- " de l'Erol
- " de la Processó

- Carrer Major
- " Llarg
- " Curt

- Carrer de la Indústria
- " de les Teixidores
- " de les Filadores

- Plaça de la Vila
- " del Veïnat
- " del Mercat
- " del Pi

Les dessea felices fiestas

Frutas Mercader

c. Angel Guimerá - SALT

Fusteria
Ebenisteria
Decoració

JOSEP CASAS

Pg. dels Països Catalans, 116
Telèfon 23.79.14
17005 SALT

MOBLES TORRAMADÉ

SALT

CENTRE D'ORTOPÈDIA SALT

Plantilles, faixès, fèrules, braguers, bastons anglesos,
calçat pel seu descans i expressament per plantilles...

PRÒTESIS i ORTESIS EN GENERAL

Facturem a la Seguretat Social

C. Major, 40, baixos - Telèfon 23.56.08 - SALT 17006

PERSONATGES SALTENCS

Josep Aguilera	(pintor)
Agustí Cabruja	(escriptor)
Pere Coll i Guitó	(patrici)
Pere Gallostra	(mestre)
Lluís Moreno	(mestre)
M. Sebastià Puig	(rector)
Josep Ramis	(pintor)
Joaquim Ravetllat	(científic)
Jaume Roca Delpech	(pintor)
Ramon Sambola	(metge)
Esteve Vila	(mestre)

PROPIETARIS QUE VIVIEN EN EL CARRER QUE ORIGINÀ EL SEU NOM

Coll	(travessia)
Mollera	(carrer)
Rigau	(travessia)
Surroca	(plaça)

HOMES POPULARS DE SALT

Pacheco

PERSONES VINCULADES A SALT

Marquès de Camps (passeig)

NOMS RELIGIOSOS

Santa Afra
Sant Antoni
Sant Cugat
Sant Dionís
Sant Jaume
Sant Joan
Moreneta (Verge de Montserrat)
Pius XII
Sant Romà
Sagrada Família

NOMS DE CATALUNYA

Catalunya
Països Catalans

GEOGRÀFICS

Canigó
El Far
Gavarres
Guilleries
Montseny
Garbí
Tramuntana

PISOS DE PROTECCIÓ A SALT

Subvencions importants

CONSULTI'NS

PROMOU i CONSTRUEIX

EUGESA

CONSTRUCTORA - IMMOBILIÀRIA

c/. Major de Salt, 182 - SALT (Girona)

Tel. 23 55 61

CIUTATS I POBLES

Ciutat de Girona
Ciutat d'Olot
Santa Eugènia de Ter

POLÍTICS

President Lluís Companys
Guifré el Pilós
President Josep Irla
President Francesc Macià
Elisenda de Montcada
Onze de Setembre
Roger de Llúria

B I S B E S

Abat Oliba
Vidal i Barraquer
Torras i Bages

ESCRIPTORES

Pompeu Fabra
J. Ma. Folch i Torres
Àngel Guimerà
Joan Maragall
Ausiàs March
Miquel de Palol / Prudenci Bertrana
Joan Salvat Papasseit
Mercè Rodoreda
Joaquim Ruyra
Josep Ma. de Sagarra
Mn. Jacint Verdaguer

MÚSICS / COMPOSITORS

Isaac Albéniz
Pau Casals
Anselm Clavé
Juli Garreta
Enric Granados
Lluís Millet
Xavier Montsalvatge
Pep Ventura

CIÈNCIA, ARQUITECTES I PINTORS

Fidel Aguilar	(escultor)
Pere Bosch i Gimpera	(arqueòleg)
Dr. Castany	(metge)
Dr. Jaume Ferran	(científic)
Marià Fortuny	(pintor)
Antoni Gaudí	(arquitecte)
Rafael Masó	(arquitecte)

Lloguer de cadires
Pavellons impermeables
Adornaments, pista parquet

Emili Crous

Sant Jaume, 14 - Telèfon 24.16.47 - SALT

Carrer Major, 119
Tel. 23.93.59 - SALT

BARRIS & PEDRIN

**Envelats de tot tipus
Adornaments - X**

c. Major, 302 - Telèfon 23.13.68 - 17006 SALT

Envelats Ventura-Fàbregas

Lloguer de cadires
Pavellons impermeables
Adornaments, pista parquet

Àngel Guimerà, 112 - SALT
Telèfons 23.80.39 - 23.95.88

PERSONATGES DE CIÈNCIA, ART I LLETRES ESPANYOLS

Jacinto Benavente	(escriptor)
Miguel de Cervantes	(escriptor)
Juan de la Cierva	(científic)
Manuel de Falla	(compositor)
El Greco	(pintor)
Pablo Picasso	(pintor)
Santiago Ramón y Cajal	(científic)

Arran de l'annexió a Girona, entre el 1974-1975, es varen substituir diverses plaques dels carrers de Salt.

PERSONATGES UNIVERSALS

Alexandre Fleming	(bacteriòleg)
-------------------	---------------

NOMS CÍVICS

Plaça de l'Amistat
" de la Llibertat
" de la Convivència
Carrer de la Unió

Total de carrers: 102

MARTÍ FITA I CASALS

Constructor
d'OBRES

**ORRELL
UREDA, S.A.**

C. Joan Salvat Papasseit, 34
Telèfon 23.83.61
17006 SALT

XARPELL S.A.

C. Sta. Eugènia, 208
Telèfon 23.54.03
17005 GIRONA

*Una completíssima gama de fuegos,
chimeneas, inserts y estufas para
calefaccionar su hogar con un mí-
nimo consumo y un máximo rendi-
miento.*

*Venga a visitarnos y le orientaremos
para que haga una buena elección*

S SUPRA

A les deveses també hi ha rius...

Els paradisos perduts del pla de Salt

Tot llegint la traducció catalana de la crònica del viatge de Charles Darwin al voltant del món a bord del BEAGLE (no oblidem que aquest viatge és considerat com l'inspirador de la teoria de l'evolució), he trobat una passatge, corresponent al dia 29 de febrer de 1832, quan el vaixell va fondejar a la badia de Sant Salvador del Brasil, que diu:

“Quina jornada més deliciosa! Pero lo terme delicioso es massa débil per espresar bé los sentiments de un naturalista que, per primera vegada, camina errant per dins de un bosch brasileny. L'elegància de las herbas, la novetat de plantas parásitas, la boniquesa de las flors, lo vert enlluernador del fullatge y, sobre tot, lo vigor y brillo general de la vegetació, me causaren una admiració extraordinaria. Dins de tots los trossos cuberts de bosch, hi regna una estranya mescla de soroll y de silenci. Los insectes produeixen un soroll tan gran, que se sent desde un barco parat a molts cents metros de la costa; y no obstant, en lo interior del bosch sembla que hi ha un silenci universal. Cualsevol aficionat á la historia natural, en una jornada semblant, hi troba un plaer, una alegríja tan gran, que l'hi es imposible esperarne cap de millor...”

Articles i complements esportius,
Venda, lloguer i reparació d'esquis,
Cordatge de raquetes,
Equipaments col·lectius

c. Major, 97
Telèfon 23.72.10
17006 SALT

TOT ESPORT

matalasseria

N. BUENAVENTURA

Matalàs FLEX, PIKOLIN, ASTRAL

Matalàs goma espuma SUNLAY

Assortiment en teles de matalàs, bressols i cotxes bebè

Joan Maragall, 2 - Tel. 20.08.90 - 17002 GIRONA
President Francesc Macià, 18 - 17006 SALT

AUTO-ESCOLA

LLADÓ, S. A.

Ctra. de Palamós, 58 - Tel. 49.23.47 - CELRÀ
C. Pau Casals, 52 - Tel. 23.52.18 - SALT

CONSTRUCCIONES

XIFRA, S. A.

Passeig dels Països Catalans, 250
Telèfon 23.79.29 - SALT 17005

De fet, aquesta sensació d'estupefacció o de fascinament davant l'exuberància d'un paisatge tropical és força general, sobretot en els habitants de les zones temperades del planeta. No obstant això, l'objecte d'aquesta col·laboració no és cantar les excel·lències de les latituds properes a l'equador, sinó d'intentar demostrar que el nostre poble també té racons paradisiacs.

És molt freqüent l'hàbit de pensar que vivim en un suburbi d'una capital, amb una pressió periurbana important i, en conseqüència, sotmesos a una degradació de la qualitat de l'entorn crònica. Malgrat això, voldria proposar-vos que una matinada d'estiu, cap a les set del matí anem plegats a fer la descoberta dels nostres tres paradisos perduts.

Sortirem de la plaça de les Ilúdrigues i tot xino-xano travessarem la sèquia pel pont vell, ens acostarem al Ter pel camí del Pas d'en Prats i un cop dins l'aigua pujarem el riu fins a l'alçada de la Pilastra, abans del Bagant d'en Domènec. Pel camí haurem trobat una successió de gorgues i ràpids (com els de la pel·lícula "La Reina d'Àfrica" del Bogart). De sobte el riu es bifurca, el braç dret passa pel damunt dels granits de les darreres estribacions de les Guilleries i l'esquerra, molt calmat, presenta una vegetació d'aiguamoix impressionant; al mig trobem una de les illes del Ter, la més ben conservada i extensa.

Podríem passar-nos tot el dia a l'illa, admirant la vegetació de ribera, descobrint els nius d'ocells que hi ha, resseguint les petjades de les aus, mamífers (potser fins i tot d'alguna llúdriga), observant les evolucions d'amfibis, rèptils i peixos de la banda més encalmada del riu, o simplement quedant-nos bocabadats sentint el brunzir dels milers d'insectes que la poblen; però no podem aturar-nos-hi perquè encara hem d'anar a d'altres paradisos i el sol ja comença a picar.

Tornem pel camí vell d'Amer cap a Salt, anirem trobant raconades de vegetació de ribera impressionants, amb atenció descobrirem alguna orquídia, i després de passar els Tres Pins ja veurem la desembocadura de la Maçana, que si bé és un paisatge artificial presenta uns trets magnífics.

Si encara no estem cansats ens podem arribar cap al Pla dels Socs i passejar per la Bassa dels Carros o anar tirant fins davant de la Nestlé i l'Aiguamoll del desguàs del Ter Petit.

Ben segur que arribarem llassats però contents, contents d'haver pogut contemplar uns paisatges bonics, que aquests espais estiguin en el nostre poble i que els Tours Operators encara no hagin descobert les nostres petites selves verges i les hagin explotat i desgraciat.

En realitat sempre haurem de lamentar el greu error històric que el "Beagle" en comptes de fer el viatge al voltant del món no el fes remuntant el riu Ter.

RADIO
ANGELATS

TELEVISIÓ
ALTA FIDELITAT
AMPLIFICACIÓ
ELECTRODOMÈSTICS
PETITS DOMÈSTICS
DISCS I CASSETTES

c. Àngel Guimerà, 83 Telèfon 23.52.15 SALT

Distribuïdor oficial

SONY®

CCD
IMAGE SENSOR
Video 8
Auto Focus

**“HANDYCAM:
LA MÀ QUE GRAVA”**

CCD-M8E: “HANDYCAM”
Cambra de vídeo
amb capacitat de gravació
en cintes de 8 mm.

SALT:

Radiografia de principis de segle

per Joan Carreres i Péra

L'any 1359 —diuen les velles cròniques— es comptaven a Salt 5 focs, 2 d'església i 3 de ciutadans. Em sembla molt que és la dada estadística més antiga que posseïm sobre el poble de Salt. L'he extreta de la "Geografia General de Catalunya", d'en Botet i Sisó, una de les obres monumentals ben fetes

que s'han publicat en aquest país, durant el segon decenni del nostre segle.

En aquells moments (1910-1920) Salt és ja un respectable poble de 2.280 habitants. Les dades que se'ns donen són d'una concreció que avui trobem sorprenent; són ja, per elles mateixes, un indiscutible elogi del llibre i satisfan les preguntes més curioses del lector. Vegem-ho:

LES PERSONES

Els 2.280 saltencs es divideixen en homes i dones: 1.151 i 1.129 respectivament. Distribuïts per estats, hi trobem:

Solters, 593
Solteres, 562
Casats, 504
Casades, 483
Vidus, 54
Vídues, 84

Més homes que dones, més casats que casades; però, seguint la tradició, més vídues que vidus.

LÍMITS I HABITATGES

El poble de Salt apareix ja com a districte municipal **Situat en lo Pla de Gerona, a ponent d'aquesta ciutat i a la riba dreta del Ter. Comprèn lo poble de son nom —se'ns explicita— y la barriada de**

Geografia de Salt

El término de Salt es un llano situado a 2 kilómetros al Oeste de Gerona, a la orilla derecha del río Ter y a 837 metros sobre el nivel del mar. Su superficie mide 641 kilómetros cuadrados, limitando al Norte con el término de San Gregorio, mediante el río Ter; al Oeste con el de Bescanó; al Sur con el de Vilablareix y por el Este con el de Palau Sacosta, Santa Eugenia y Gerona. Constituyen sus comunicaciones el ferrocarril y la carretera de Olot a Gerona, cuyas líneas cruzan paralelamente la población. Además, sus comunicaciones telefónicas forman parte del sistema automático de la ciudad inmortal.

Si bien las temperaturas máximas y mínimas registradas en 1946 fueron de 37 y 45 grados, respectivamente, el clima en general es benigno, pues dichos extremos son de poca duración. El régimen de lluvias, desde el punto de vista estacional, se ha puesto en evidencia que es en otoño cuando se recibe el máximo de precipitaciones; al otoño le sigue la primavera en poca diferencia; en invierno y verano las lluvias son escasas. Los vientos más importantes son: la tramontana, viento violento, frío y seco que sopla del N.O.; el de Levante, es el que trae generalmente lluvias y el amigorro, viento del Sur, cálido y húmedo.

Salt está constituido por dos núcleos de población: Salt propiamente dicho y el Vebinat; estos núcleos representan dos etapas distintas del desarrollo de la población. Salt es el pueblo primitivo, estructura típica del siglo XVIII y el Vebinat con sus calles rectas es la moda urbanística de siglo XIX.

La población ha aumentado de la forma siguiente:

Año 1857	.....	1943 hab.	Año 1925	.....	4618 hab.
" 1897	.....	2478 "	" 1930	.....	5390 "
" 1906	.....	2290 "	" 1935	.....	5346 "
" 1910	.....	3125 "	" 1940	.....	5321 "
" 1920	.....	4185 "	" 1945	.....	5662 "

El número aproximado de edificios es de mil. Existe un proyecto de ensanche que va desarrollándose rápidamente. La población ha formado modernamente su desarrollo a lo largo de la carretera de Olot a Gerona, por cuyo motivo Salt presenta todas las características de lo que se denomina **ciudad lineal**; la longitud del casco urbano es de unos 1.700 metros. Dicha carretera viene a ser la espina dorsal de la población o su eje de

LLIBRES PER A TOTS
FILOSOFIA - ASSAIG-
NOVEL·LA - POESIA -
LLIBRE INFANTIL -
- PAPERERIA -
LLIBRE DE BUTXACA -
CIÈNCIES SOCIALS -
ETC.....

Carrer Major 163 Salt ~

**CENTRAL DE
GESTIONS**

G. CANIGO

Cia. assegurances G.A.N.

Subdirecció:
Gran Via Jaume I, 82, 2n
Telèfon 20.60.50*
17001 GIRONA

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a Bany

c. Joan Maragall, s/n (Zona Esportiva)
Telèfon 23.58.11 - SALT 17006

SOLAR S.A.

DISTRIBUÏDOR

VENTIKLAR

VENTIKLAR

VENTIKLAR

Sant Antoni. Els límits són precisos: **Afronta al N. ab lo de Sant Gregori, mitjançant lo riu Ter; al E. ab lo de Santa Eugènia; al S. ab lo de Vilablareix y al O. ab lo de Bescanó.** Si fa no fa, són els d'avui.

Els edificis comptabilitzats són 451. Hom distingeix "edificis i albergs", sense concretar en què consisteix la distinció. D'aquests habitatges, 284 són a Salt, 151 a Sant Antoni i 16 corresponen a masies.

LES COMUNICACIONS

A les primeres dècades del nostre segle Salt apareix ja com un punt neuràlgic pel que fa a comunicacions: **Travessen lo terme —se'ns informa— que és pla, la sèquia Monar, la carretera de Gerona a Anglès y lo camí de ferre de Gerona a Olot, que hi té estació a 2 km. de la de Gerona.** Los altres camins són vehinals, entre ells lo qui va a Sant Gregori passant lo Ter a gual (5 km.).

AGRICULTURA

Salt era en aquell temps, per a Girona, el que foren les hortes del Maresme i el Baix Llobregat per a Barcelona: **Lo terror, de bona qualitat, és en partida de regadiu, gràcies a la sèquia abans dita: Produheix grans, llegums, hortalisses y té arbredes a la vora del Ter.**

INDÚSTRIA I SERVEIS

La gran força agrícola no minva pas la vocació industrial de Salt, que és ja anomenada "població industrial": **Té fàbriques de filats —es remarca— y teixits de cotó, d'aiguardent, fundició de ferre, un molí fariner, s'hi exerceixen gran nombre d'arts y oficis y compta amb metges, apotecari y veterinari. Hi ha lloc de la guàrdia civil, il.luminació elèctrica y servei telefònic**

del grupu de Gerona: Lo correu lo rep per aquesta ciutat, de la qual dista 4 Km.

EL VEÏNAT, ANTIC "BARRI DE SANT ANTONI"?

En el desglossament de població (apartat 2) vèiem que més d'un terç d'habitatges —151 sobre 284, sense comptar les 16 masies comptabilitzades— eren emplaçats a l'anomenada "barriada de Sant Antoni". Per les explicacions complementàries que se'ns dona ara, aclarim que es tracta de l'actual "veinat": **En lo Barri de Sant Antoni, quasi tot ell edificat en la meitat del passat segle, hi té la Diputació Provincial un manicomi. També hi tenen lo seu convent les monges de Santa Clara, que lo tenien abans en lo Mercadal.**

ENSENYAMENT I TRANSPORTS

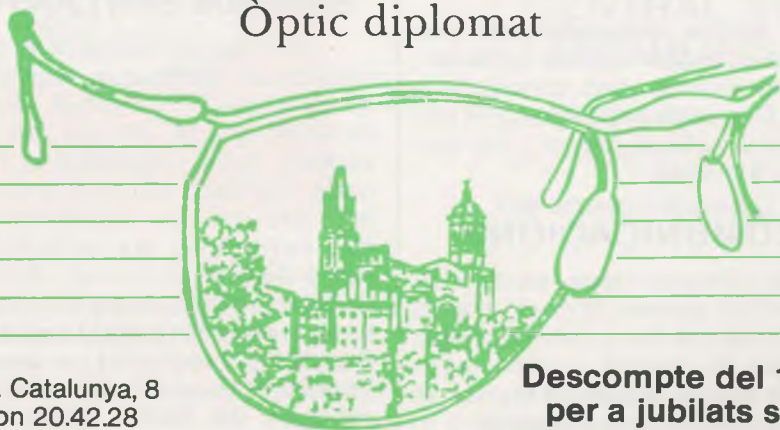
El Salt d'aquella segona dècada del XX està força ben servit pel que fa a aquest tipus d'infraestructures: **Hi ha dues escoles públiques elementals complertes, una de noys y altra de noyes, y cinc escoles privades, dues de noys, la una a càrrec dels Germans de la Doctrina Cristiana, y tres de noyes, de les quals una a càrrech de les monges de Santa Clara y de les Germanes Terciàries Dominiques.** És ben curiós, en una època en què, segons "vox populi", la dona no tenia gaires opcions a l'ensenyament, que havent-hi en la població total de solters —entre els quals es compten evidentment les criatures— 22 homes més que no pas dones, hi hagués una escola més de nenes que de nens. Ben curiós i digne d'estudiar més detingudament.

.Pel que fa als transports interurbans s'assenyala que **Van y vénen cada hora de Gerona tartranes (preu del asiento 0'75 Ptes.).**

Òptica

AMADEU AGUSTÍ

Òptic diplomad

Plaça Catalunya, 8
Telèfon 20.42.28
17002 GIRONA

**Descompte del 10%
per a jubilats socis
del "Casal de Jubilats"**

*Regals
Rosa*

Torras i Bages, 2 - SALT

Carns

Rigau

C/. Major, 155 Tel. 23.59.23
SALT

SÍMBOLS: RELIGIOSOS I CIVILS

Reproduïm, de l'interessantíssima ressenya, els segells municipal i parroquial. Des d'aquesta òptica, se'ns informa que **És parròquia urbana d'entrada, ab rector y vicari, que era el del ardiaconat de la Selva y ara és del arxiprestat de Gerona. La església parroquial està dedicada a Sant Cugat; la del convent de Clarisses, a Santa Clara, y la capella de les Germanes Domini-**

ques, a la Mare de Déu del Roser. Celebra la Festa Major lo dia 25 de juliol.

Com podem veure clarament, en els orígens Salt va pertànyer a l'ardiaconat de la Selva. I ja en aquells moments, eclesiàsticament, entrà a formar part de l'Arxiprestat de Girona. S'havia fet sentir l'influx de la capital que no es conformava a ser, simplement, ciutat estratègica emplaçada en una cruïlla de quatre rius i capital de vegueria, sinó que s'anava ja generant el seu "hinterland" suburbial.

GEOGRAFIA GENERAL DE CATALUNYA

S A L T

Lo districte municipal de Salt està situat en lo plà de Gerona, a ponent d'aquesta ciutat y a la riba dreta del Ter.

Comprèn lo poble de son nom y la barriada de Sant Antoni, y afronta al N., ab lo de Sant Gregori, y mitjansant lo riu Ter; al E. ab lo de Santa Eugenia; al S., ab lo de Vilablareix y al O., ab lo de Bascanó. Té 451 edificis y alberchs, ab 2,280 habitants de fet (2,190 de

dret), dels quals 895 saben llegir y escriure. Los de fet se distribuexen, per llur sexe y estat civil, en:

Hòmens: solters, 593; casats, 504; viudos, 54; total 1.151 — Dones: solteres, 562; casades, 483; viudes, 84; total, 1.129; y per entitats de població de aquesta manera:

Salt (cap de districte)	284 edif. y alberchs,	1.324 habit.
St. Antoni (a 312 m. de Salt)	151	» 762 »
Caserius y masies isolades	16	» 194 »

c. President Josep Irla, 2
Telèfon 23.07.84

Particular:
JOSÉ VALL-LLOVERA
C. A. Guimerà, 7
17006 SALT

Selecti

Bodega La Tòria

Carrer Major, 110
Telèfon 23.40.93
S A L T

RESTAURANT

Carrer Major, 113
Telèfon 23.30.26
S A L T

GROGGY ●●●●

ESPORTS

C. Llarg, 12
Telèfon 23.95.00
17006 SALT

GROGGY ●●●●

ESPORTS

LA VIDA DEL CASAL

per Joan Ros i Joan Boada

Sotmetem a la vostra consideració un breu resum, no cronològic, dels actes més importants que s'han celebrat al nostre Casal, d'ençà la publicació del darrer Programa de Festes.

ACTIVITATS

CINEMA - Degut a la dificultat de trobar una persona que volgués responsabilitzar-se de les projeccions i lloguer de pel·lícules, unit al poc interès que mostraven els socis en aquesta activitat, van fer que es fessin poques sessions.

VETLLADES D'ESTIU - Aquestes vetllades dels divendres a la nit, s'han consolidat i podem dir amb satisfacció que els socis hi varen assistir amb gran nombre, la Junta va preparar un bon programa que va consistir en:

- 12 de juliol, sardanes amb la Cobla Foment de la Sardana
- 19 de juliol, cinema, projecció de "La Violetera"
- 2 d'agost, cant coral amb la Coral Verjelitana
- 16 d'agost, teatre "Un pagès de Barcelona" per l'Agrup. Teatral de Besalú
- 30 d'agost, VIII edició de la Cantada d'Havaneres, grup "Les Gavarres"

Menció especial mereix l'assistència de socis el dia del Teatre i com no podia ser menys el dia de les Havaneres, en què el pati es va fer petit.

CONCURS DE TREBALLS MANUALS - FESTA MAJOR - Sortosament, el nombre de participants en aquest concurs va en augment d'any en any, i és per aquest motiu que la Junta, per tal d'incentivar la participació, va donar un petit premi-record a tots els concursants. Destacar que aquest any es varen presentar alguns treballs molt notables en l'apartat de ganxet i punta. L'exposició es va fer a la Sala d'Actes del Casal durant els dies de la Festa Major, i varen ser nombrosos els socis que la varen visitar.

REVELLA DE SANT JOAN - 1985

La Revetlla es va celebrar amb un sopar a base de carn a la brasa que es va coure al pati, cosa que ja va donar un mica d'ambient previ a la celebració; per acabar es va organitzar una ballada fins a la matinada. Lamentablement es va haver de tancar la inscripció per manca d'espai i alguns socis no varen poder-hi assistir com era el seu desig.

REVELLA CAP D'ANY 1985/86 -

L'acabament i entrada de l'any es va celebrar al Casal amb un sopar i ball, que es va desenvolupar en un clima

Construcció de cases,
habitatges familiars
i reformes

CONSTRUCTORS

CONSTRUCTORS, S.A.

Una empresa jove

al servei del poble

Processó, 57 - Tels. 23.43.59 - 23.88.94 - 23.86.02 - SALT

Xarcuteria

El bon Gourmet

Som especialistes en pemil de porc ibèric
criat amb aglans i a més a més
tenim un gran assortiment de formatges i patés
de tots i per a tots els gustos

Àngel Guimerà, 31 - Tel. 23.48.29 - SALT 17006

familiar, lamentant novament que per manca d'espai s'hagués de limitar la participació del nombre de socis. El sopar va estar a l'alçada de l'esdeveniment, ja que es va servir per part d'una rostisseria, el xampany va córrer a dojo i el ball va durar fins a altes hores de la matinalada. Els més valents varen aguantar encara fins a 1/4 de set per prendre xocolata amb xurros, i no tots eren joves.

SETMANA DEL JUBILAT

A SALT - Amb motiu de celebrar el dia 15 de setembre la Diada del Jubilat, durant tota la Setmana es varen organitzar un seguit d'actes i competicions per a tots els socis.

PETANCA - Del 10 al 13 de setembre, Lliga Social per a Jubilats, proclamant-se guanyador de la Lliga la tripleta formada per Ll. Cabezas, P. Martín i F. Martín.

BOTIFARRA - Del 9 al 13 de setembre, a la tarda, va tenir lloc un Campionat de Botifarra per sistema Lligueta, va resultar guanyadora la parella formada per Jaume Ros i Fèlix Ferrer.

BALL - El 14 de setembre, i després del període de vacances, des del juliol, vàrem reprendre les sessions de ball que venim oferint cada quinze dies, amb obsequi de coca i xampany a tots els socis que hi participen.

DIADA DEL JUBILAT A SALT - 15 de setembre. La Festa grossa del Casal tenia un dens programa d'actes que varen començar a les

Missa solemne. Diada del Jubilat a Salt. (Foto: M. Lladó)

vuit del matí amb un Concurs Provincial de Petanca per a Jubilats, al qual varen assistir, invitats pel Casal, nombrosos equips de les comarques del Gironès, la Selva, la Garrotxa i l'Empordà, la qual cosa va fer que la competició resultés molt renyida, resultant guanyadora una tripleta del C.N. Figueres.

A les 12 del migdia vàrem assistir a la Missa Solemne, a la Parròquia, amb la participació de la Cobla Maxim's, que va donar més relleu i solemnitat a la celebració. A la una del matí vàrem tenir una Ballada de Sardanes al pati del

PASTISSERIA

COSTABELLA

Carrer Major, 16 - Telèfon 23.35.33
17006 SALT

OCELLS - PEIXOS - GABIES - AQUÀRIUMS - ALIMENTS

OCELLERIA

Pg. Països Catalans, 130 - Tel. 23.32.07 - 17005 SALT

**Assessoria
d'Empreses**

Gabinet d'economistes
i titulars mercantils

**Joan Ribas
Josep Alvarez**

Pl. Marquès de Camps, 1, 2ª planta
Telèfon 21.06.73
17001 GIRONA

La Festa Grossa del Casal va acabar com en un envelat, amb un animat ball. (Foto: M. Lladó)

Casal, amb la Cobla Maxim's, en col.laboració amb Salt Sardanista, desplaçant-nos acabada la mateixa,

Dositeu Palomeras Planas, nat el 28-9-1900, AVI del Casal. (Foto: M. Lladó)

mitjantçant autocars, a l'Hotel Ribot. A les dues, al magnífic menjador de l'Hostal Ribot, va tenir lloc el Dinar de Germanor, que aquest any va aplegar a 690 persones, de totes les

edats, que varen voler participar en aquest homenatge als nostres avis. La Presidència la formaren l'Alcalde Salvador Sunyer i Sra., el Sr. Moré i Sra., el President del Casal, Sr. Macias i Sra., el Sr. Miquel Portabella i Sra. i el Sr. Josep Fita i Sra., el Vicepresident del Casal Sr. Cebrián i el Rector Mn. Caritg.

Acabat el dinar es va procedir a homenatjar els AVIS DEL CASAL, aquest any representats per la Sra. Mercè Bagué Pèlach, nascuda el 12-9-1897 i pel Sr. Dositeu Palomeras Planas, nat el 28-9-1900, ambdós varen ser obsequiats amb un rellotge gravat amb el motiu de la festa i un gran ram de flors per a l'àvia.

Seguidament els Srs. Sunyer, Moré, Portabella i Fita, varen fer lliurament dels trofeus als diferents classificats i guanyadors de les competicions organitzades durant la setmana, tots els trofeus foren cedits per la firma Manufacturas A. Gasol, S.A.

Finalment, els Srs. Sunyer i Moré varen fer uns breus parlaments de cloenda, per donar pas tot seguit a

**Fleca
Paneteria**

Bones Festes!

Josep Mª Ferrer

Carrer Major, 294 - Telèfon 23.87.59 - 17006 SALT
Carrer Miquel de Palol, 9 - Telèfon 23.85.53 - 17006 SALT

SCARPE

SCHUHE

CALÇATS

SOLANA

CHAUSSURES

CALZADOS

SHOES

Carrer Major, 133 - Tel. 23.14.68
17006 SALT

Passeig dels Països Catalans, 64
Telèfon 23.41.22 - SALT 17005

Auto-taller **Canigó**

Reparació i engrassament
de l'automòbil

un animat ball, amenitzat pel Conjunt "Los Delfines", que va durar dins al vespre, cloent-se així una lluïda jornada.

Mercè Bagué i Pèlach, nascuda el 12-9-1897, ÀVIA del Casal. (Foto: M. Lladó)

BALLS SOCIALS - La massiva assistència de socis ha fet que ininterrompudament, cada quinze dies oferim una sessió de ball, amenitzada pel nostre Disc-Jockey, el company del Ràdio Club Salt en Samuel Corominas, que té l'al·licient addicional que periòdicament es fa un concurs, per exemple de Tangos, de Vals, de la Patata, etc., que porta encara més animació a la vetllada, a més de premis per als guanyadors. La Junta va acordar mantenir la política d'obsequiar els socis amb coca i xampany cada vetllada, això

mentre la nostra caixa ens ho permeti, el que és agraït pels nombrosos assistents (aproximadament uns 200 cada vetllada).

Esporàdicament es fan algunes sessions amb Conjunt, com per Carnestoltes.

VERMUT DE SANT ESTEVE - El Casal celebra tradicionalment les Festes Nadalenques amb el Vermut de Sant Esteve, tot i que l'actuació egoïsta d'alguns socis que intenten acaparar la taula per a ells sols, ens ha valgut moltes crítiques, titllant aquesta festa d'afartapobres. Procurarem modificar un xic el programa pel 1986, a fi que tot es desenvolupi dintre d'unes normes de respecte a tothom.

EXCURSIONS - Durant l'any 1985, es varen organitzar 18 excursions, en les quals varen participar un total de 974 persones, amb un variat programa de sortides que són ben acceptades pels socis.

Pel 1986 s'han organitzat, a més de les sortides d'un dia, una excursió a Lourdes, a Saragossa i al Monestir de Pedra.

BANCA CATALANA

Al Casal de Jubilats no hi manquen les sardanes; aquestes rotllanes de germanor que omplen el cor de joia.

El vermut de Sant Esteve és ja una festa tradicional del Casal.

MANTENIMENT I MILLORES - Mitjantçant un acord amb una escola d'informàtica, s'ha aconseguit per al Casal poder disposar d'un televisor en color i d'un vídeo, instal.lats al local del bar.

Per millorar la sonoritat, s'han adquirit també uns bafles de qualitat, que s'utilitzen especialment pel ball.

Per tal de millorar el servei de bar, es va adquirir una nova cafetera a pressió, un moble d'acer inoxidable i una talladora d'embotits, a més d'altre material que feia falta.

També es va millorar la instal.lació del Servei Mèdic amb la col.locació d'un lavabo, ja que no en disposaven en la mateixa sala.

També es varen fer algunes modificacions al servei de perruqueria, amb instal.lació d'aigua calenta i freda i desguàs per a un nou rentacaps que la titular va posar en servei.

També es va fer un acondicionament del recés que hi ha a les pistes de Petanca, per parar la fresca, emportnant el terra i fent un desguàs per evitar l'embassament d'aigua en aquell lloc.

ASSEMBLEA ANUAL DE SOCIS 1985 - El dia 28 de desembre va tenir lloc l'Assemblea Anual de Socis en què varen aprovar-se la Memòria i Estat de Comptes i el Programa d'Activitats i el Pressupost pel 1986.

Com sempre va haver-hi un animat torn de precís i preguntes.

J. BOSCH

Constructor
de canals

C/. Garbí, 48
Tel. 23.32.72 - SALT

Pg. dels Països Catalans, 95
Telèfon 23.53.29
17005 SALT

Tintoreria
Quick Sec Salt

Rentat en sec
Qualitat
Millor preu

Especialitat en tot tipus de pell

c. Dr. Ferran, 16
Telèfon 23.08.56
17006 SALT

AC

ASSESSORIA CODINA

Plaça Bern, 3
Tels. 20.51.00 - 20.82.54
17004 GIRONA

ASSEMBLEA EXTRAORDINÀRIA DE SOCIS - MODIFICACIÓ D'ESTATUTS - El dia 28 de desembre, en primera convocatòria, i el 22 de febrer, en segona convocatòria, l'Assemblea de Socis va reunir-se amb caràcter extraordinari per tal de modificar els Estatuts del Casal i adequar-los al que és la nostra Entitat avui. Els Estatuts aprovats estan encara pendents de visat per la Generalitat, i una vegada visat es procedirà a la seva publicació per a tots els socis.

DIMISSIÓ DEL PRESIDENT - En reunió de Junta Directiva del dia 17 d'abril, el President Sr. Josep M. Macias va presentar la seva dimissió irrevocable per motius d'índole personal. La Junta va formar la Mesa Electoral i es varen convocar les corresponents eleccions.

ASSEMBLEA EXTRAORDINÀRIA DE SOCIS - ELECCIÓ DE PRESIDENT - El dia 31 de maig, es va reunir l'Assemblea Extraordinària de socis, per tal de procedir a l'elecció de President, resultant escollit per aclamació, l'únic candidat, el Sr. Emili Crous i Font, que va dirigir unes breus paraules als assistents posant-se a la seva disposició i presentant la seva Junta i un breu programa d'activitats fins a final d'any.

ECONOMIA DEL CASAL - Tal com es va manifestar a l'Assemblea Ordinària de Socis, el Casal va aconseguir l'any 1985, l'equilibri econòmic, amb els següents números:

Total d'ingressos	2.557.324,-
Total de despeses	2.771.768,-
Dèficit de l'any 1985	214.444,-
Romanent pel 1986	11.902,-

Destacar que durant el 1985, es va procedir a la cancel.lació anticipada dels Préstecs que tenia el Casal, des de l'ampliació de l'edifici, anunciant doncs als socis que ja no tenim cap deute. Creiem també oportú agrair molt especialment la col.laboració dels 24 socis que varen oferir-se per avalar els préstecs que va sol.licitar el Casal, préstecs que com hem dit s'han pogut cancel.lar abans del seu venciment.

—AGRAÏMENTS—

Amb el risc que suposa poder-nos oblidar involuntàriament d'algun col.laborador, a qui demanem disculpes per endavant si això succeeix, donem les gràcies a un seguit de persones i entitats que han col.laborat amb el Casal durant el 1985: Generalitat de Catalunya-ICASS, Ajuntament de Salt, Diputació de Girona, Caixa de Pensions per a la Vellesa "La Caixa", Caixa d'Estalvis Provincial, Caixa de Catalunya, Salt Sardanista, Manufacturas A. Gassol S.A., Envelats Crous, Pla d'Acció Cultural de la Caixa, José L. Escuredo, Alfons Moré, Antonio Mora, Philips Computers, Coca-Cola, Pirene S.A., Frigorífics del Ter S.A., Embotits Brugués S.A., Impremta Pagès, i a tots els anunciants i col.laboradors de La Farga i del Programa que teniu a les mans.

La Peña Barcelonista de Salt

CLUB SOCIAL

desitja a tot el poble
UNES BONES FESTES

Onze de Setembre, 7
Telèfon 24.17.11
17007 SALT

C. Joan Maragall, 9-B
Telèfon 21.94.50
17002 GIRONA

C. Major, 55
Telèfon 23.52.30
17006 SALT

Ramón y Cajal, 4 - Tel. 24.00.61 - SALT

**VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ**
Importador per a Espanya

CHIARAVALLI
LA CORONA DEI CAMPIONI

ACERBIS
PLASTICA ITALIA

BUZZETTI

polini
SPECIAL TUNING
motori

ELS OUS

Hem pensat parlar d'ous. Molt coneguts a Salt i a tot arreu. Aliment complet. Així o molt semblant deu definir-los el diccionari: Embrió envoltat de líquids nutritius i d'una closca calcària, de la qual surt el pollet després d'un període d'incubació. Surt el pollet si no s'ofega o l'ou no es refreda, diuen les dones grans que de joves posaven lloques.

Cal parlar dels ous perquè són considerats bàsics per a l'alimentació de la humanitat. En el nostre país n'hi ha i se'n mengen molts. Fixeu-vos a la sortida del mercat cobert, com quasi totes les dones traginen ous. Amb ous a la là es pot anar molt enllà. Podria afirmar-se que vivim en un país carregat d'ous. Les estadístiques ens diuen que se'n consumeixen aproximadament 700 milions de dotzenes cada any, que ja són ous. Això representa, si els números no enganyen, que cada espanyol menja per terme mig, dos ous cada tres dies, quantitat que convé encara que sigui augmentada, perquè diuen que per una alimentació necessària o bona, s'ha de menjar un ou diari.

Quan érem petits, els saltencs que naixérem a pagès, fèiem truites d'amagat quan el pare i la mare es trobaven al mercat. Aleshores Catalunya era mancada o deficitària d'ous i heus ací que la truita era un menjar de luxe, de privilegiats, més a l'abast dels propietaris que dels masovers. Per això la mainada ens atansàvem a les nieres i fèiem truites. Una vegada, en voler girar la truita de la

ENGUIXATS
DECORACIÓ

BUSQUETS

Travessera de la Creu, 13, 2.ºn, 1.ª - Telèfon 21.83.51

GIRONA

MECANICA - XAPISTERIA - PINTURA
RENTAT - GREIXATGE - CANVI D'OLI
Departament especialitzat de reparació RENAULT

AUTOMÒBILS

COMPRA-VENTA D'AUTOMÒBILS

Travessera Sta. Eugènia, 18-22 - Telèfon 23.44.32 - SALT

REPARACIÓ DE MAQUINÀRIA
MECANITZATS DE PECES
TORN I FRESADORA

Mecàniques

Trav. Sta. Eugènia, 16
Telèfon 23.49.95
17006 SALT

Carandell

paella i fer-ho massa espectacular, aquesta va quedar penjada a la lleixa. També els gossos han estat sempre molt llaminers pels ous i no baden pas quan en troben algun de mal endreçat. Abans, fins i tot aixecaven l'orella quan sentien que la gallina cantava, cosa que demostrava que havia fet l'ou.

Un ou normal de gallina porta tots els elements nutritius necessaris per a mantenir i desenvolupar el nostre organisme. Passats per aigua, durs, en truita, ferrats, beguts... Hi ha moltes maneres d'alimentar la humanitat, interessada gairebé sempre pels ous. Porten calories, proteïnes, vitamines, greixos, calç i altres valors nutritius que aquest modest propagandista de les excel·lències dels ous no pot informar del seu percentatge.

Diuen que abans, el ous, aleshores vermells de pagès, eren millor que els d'ara, quasi tots blancs de granja, i que ho fa l'alimentació que rep la gallina. Amb això no podem entrar-hi ni sortir-ne. El que sí podem dir és que la gallina d'abans, la que gratunyava el paller, la que pasturava la marjada, la que travessava l'era vivia millor que la d'ara, engabiada, oprimida i sense cap gall, el company que abans se'l considerava inseparable. Recordo que si el gall d'ensupia i la seva cresta s'emblavia, fins i tot les gallines feien la cara trista. Ara la fan sempre d'angoixa i podria ser perquè no disposen de la grata companyia de l'esmentat gall.

Deixem-nos de galls i tornem a parlar dels ous dels d'un rovell i dels de dos, pensem que altament utilitzats també aquests dies de Festa Major de Salt. Aquests ous que figuren dins del cabàs de la compra. Un aliment complet, ara a l'abast dels rics i també dels pobres, i això sí que significa dir molt, perquè el seu preu, preu per dotzena, no ha variat pas massa en el decurs dels darrers anys, quan les cotitzacions de gairebé tots els productes ha pujat no sé quantes vegades. L'aliment de les mateixes gallines, per exemple, val quatre o cinc vegades més que deu o quinze anys endarrera, i això sí que puc discutir-ho perquè dispen de la relació dels preus dels ous de l'últim quart de segle. El saturament del preu dels ous és degut segurament al fet que en el nostre país la producció d'ous ha anat augmentant de forma veritablement espectacular, senzillament perquè es tracta d'un país d'ous.

Hem col.laborat, enguany per la Festa, fent esment dels ous, dels ous de cada dia, dels moderats de preu, capdavaners d'aliment i mereixedors d'aparèixer també en aquest llibre-programa que cada any, per Sant Jaume, treu el Casal.

c. Prudenci Bertrana, 1
Telèfon 23.19.10
17006 SALT

Cristalerias Gerona S.A.

Suc. de M. Monteys

c. Lorenzana, 41 - Telèfon 20.29.90 - 17002 GIRONA
Ctra. Sant Feliu, 22 - Telèfon 21.38.16 - 17004 GIRONA

Societat inscrita al registre d'empreses de seguretat amb el núm. 396

Hogar del mueble

carrer Major, 46-50 - Tel. 23.33.18 - SALT 17006
c. Sta. Clara, 53 - Tel. 20.06.93 - GIRONA 17001

CASA DE CULTURA
"LES BERNARDES"

SALT

ACTIVITATS ACADÈMIQUES

CLASSES DE MÚSICA

En un conveni verbal establert entre la Diputació i el Conservatori Professional de Música "Isaac Albéniz", de Girona, s'iniciaren a la Casa de Cultura els quatre primers cursos de solfeig i els tres primers de les carreres de piano, guitarra, violí, flauta dolça, flauta travessera, educació vocal i cant, i a partir de setembre, trompeta.

El Conservatori es fa càrrec del professorat i de les matriculacions dels alumnes, i la Diputació, a través de la Casa de Cultura, posa a la seva disposició quatre aules del primer pis degudament equipades amb els instruments musicals i el material necessari segons les diferents matèries. A més del corresponent manteniment (neteja, vigilància, llum, aigua i calefacció).

Els cursos que s'imparteixen són d'ensenyament oficial i per aquest curs vinent s'ha parlat amb el Director del Conservatori sobre la possibilitat d'afegir un nou curs en totes les matèries i donar així la possibilitat a l'alumnat de cursar el primer cicle complet a la Casa de Cultura.

Aquests cursos tenen molt d'èxit i la matrícula és força nombrosa. Aquest any hi ha 135 alumnes matriculats.

ACTIVITATS CULTURALS

EXPOSICIONS

Les exposicions, en general, tenen una durada de quinze dies. Alguna, per diversos motius, s'ha allargat a dues quinzenes, però la norma general són dues setmanes.

L'extensió de la mostra és la que determina l'ocupació d'una o més sales. La Casa de Cultura en disposa de tres, es procura tenir-les sempre

Galeries Bellmirar

entre Passatge Marquès de Camps, 8
i Plaça 11 de setembre, 7 - SALT

**AUTO-REGAL
i VÍDEO CLUB**

Tel. 23.22.14

**l'encant
femení**

perruqueria i bellesa
Tel. 23.54.35

FLECA

MARGARIDA

Tel. 23.37.04

Llanes

**Maria
Moré**

Tel. 23.66.57

Merceria Perfums

MARIA

Tel. 23.53.83

Ferreteria

Tot-Bric

de M. FELIP

Tel. 23.54.14

ocupades, sia amb una sola exposició, sigui amb dues o tres, cuidant sempre, però, que l'obra sigui molt diversa i que no es faci "competència" entre si.

CONCERTS

En general els concerts que s'organitzen a la Casa de Cultura no són esporàdics, sinó integrats dins d'un cicle, més o menys llarg i més o menys variat.

El primer cicle del passat 1985 fou els "Diumenges musicals", va constar de cinc actuacions absolutament variades.

"Modern Jazz Group", de Perpinyà, ens féu una estupenda interpretació de bona música, però l'assistència de públic fou mínima.

La "Família Picarol", de Sabadell, ens oferí un bon repertori de cançons de Nadal i populars catalanes, interpretades amb aquell seu aire tan peculiar.

La "Capella Polifònica de Girona" va presentar com sempre un programa molt complet i atractiu, i molt ben interpretat. El públic l'aplaudí.

El següent concert era el de Chantal Botanch, soprano, i M. Eugènia Gassull, al piano, que s'hagué de suspindre per indisposició de la cantant, segons digué.

La darrera actuació d'aquest cicle "Diumenges Musicals", fou un recital del "Coro Vergelità", de Verges, qui, a part de molta qualitat tècnica i variat repertori, situà els oients, amb una petita introducció a cada peça, en el temps, la vida de l'autor i les seves peculiaritats. Molt interessant.

Al mes d'abril es portà a terme un nou cicle, anomenat "Concerts de Primavera"

El primer fou realitzat per professors i alumnes avantatjats del Conservatori. Va estar bé, és una festa simpàtica que d'acord amb el Conservatori es va decidir celebrar dues vegades l'any; per Santa Cecília i a la Primavera. L'assistència de públic, naturalment, fou molt nombrosa.

El següent fou el d'"Olvi Lanzas". Una nena prodigi del violí, acompanyada al piano per la seva professora. Molt bo el repertori i la interpretació, però molt poca assistència.

Més tard hi hagué el recital de la "Cobla Catalunya 2000". Aquest fou una gentilesa del grup, que ens oferí un concert com a "pagament" d'haverlos permès utilitzar la Sala d'Actes (en dies i hores que no hi havia cap activitat) per a realitzar-hi els seus assaigs.

El darrer d'aquests concerts fou de piano, "Anda Anastasescu", una romanesa afincada a Londres ens oferí una fenomenal interpretació de variada música clàssica.

Abans d'acabar el curs es féu un nou cicle, "Concerts de juny". La Coral Infantil "Arrels Noves", de Sant Antoni de Calonge, l'Orquestra de Cambra de Girona i l'Esbart Dansaire "Marboleny", de les Preses, en foren els participants.

Passeig dels Països Catalans, s/n - Telèfon 24.05.64 - SALT 17005

Escatidor

***Cárnicas
Gerona, s.a.***

C. President Josep Irla, 22
Telèfon 23.10.11
17006 SALT

La darrera interpretació es portà a terme al pati de la Casa de Cultura. Es muntà un entarimat i el joves membres de l'esbart ens feren una airosa demostració.

Pel mes de novembre s'organitzaren els "Concerts d'hivern", en quatre divendres consecutius.

El primer, de violí i piano, pels mestres Xifra i Dabau. El següent fou per Santa Cecília, dels professors i alumnes del Conservatori de Música, en homenatge al mestre Viader, que s'acomiajava com a Director de l'esmentat Conservatori. Va ésser un acte emotiu i musicalment de molta qualitat. El tercer concert fou de música hindú, a càrrec de Shyam Sunder, exòtic i interessant, tant per la música en si, com pels instruments amb què era interpretada i per la forma mateixa amb què s'actuava. Finalment, i com a cloenda, un recital de violoncel i piano, per Josep Bassal i Marta Oncins; va tenir molt èxit i s'ho valia.

Darrerament i en col.laboració amb Joventuts Musicals, de Girona, s'ha organitzat un cicle anomenat "Música a Salt", que es porta a terme de desembre d'aquest any 1985 al maig de 1986, el segon dijous de cada mes. El corresponent al mes de desembre fou de flauta i piano, a càrrec de Vicenç Prats i Ichiro Modaira; la reconeguda sensibilitat i destresa dels artistes es féu patent en la seva actuació.

CONFERÈNCIES

El professor Fassman, conegut parapsicòleg barceloní, parlà sobre Parapsicologia i dinàmica mental i ho il.lustrà amb uns exemples vius, realitzats entre el mateix públic assistent.

Joan-Anton Cano, el professor de loga de la Casa de Cultura, dissertà sobre "Benefici del loga en la Tercera Edat"

M. Àngels Alabert, cap d'Estudis del Conservatori, parlà de "Beethoven i el seu temps", il.lustrant el que deia amb peces al piano interpretades per ella mateixa.

Joan Casulà, d'Olot, s'extengué sobre "La tradició pessebrística a les comarques de Girona", coincidint amb l'exposició de pessebres dioràmics, que resultà molt interessant.

Es realitzà, conjuntament amb l'Ajuntament de Salt, el cicle "Ciència i Futur", en el qual participaren Anton Sales, professor d'informàtica, sobre "El pensament científic i la visió del món". Santiago Dexeus, Ginecòleg, sobre "La medicina del futur: humanisme o tècnica". Ramon Margalef, biòleg, sobre "Perspectives de l'ecologia actual". Ramon Lopez de Mantaràs, professor d'informàtica, sobre "Intel.ligència artificial. Un futur de robots?". Carles Angulo, físic nuclear, "Conèixer l'univers: la nova astronomia". Enric Trillàs, matemàtic, "La política científica a Espanya".

Josep Domingo, de Cassà de la Selva, amb l'exposició de papallones, parlà de "Els nostres insectes: un món desconegut", ho il.lustrà amb projecció de diapositives.

LO VELL NOU

*Taller Mecànic
de reparació
de calçat*

Anna Mª Hernández Casagran

Sports Bolsos Calçats

SALA - 2

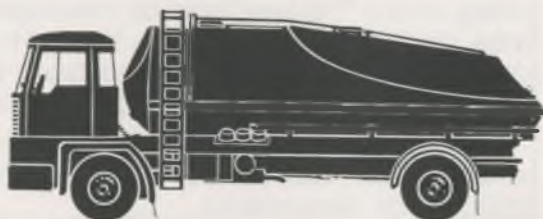
Carrer Major, 309 - Telèfon 20.11.72 - SALT

Ctra. Girona - Anglès (Afores Salt) s/n.
Tel. 23.69.38 - Apartat 278 - GIRONA

Carrosseries

PIRINEUS

“Com recuperar la salut per mitjans naturals”, fou l'aportació de dos metges naturalistes que ampliaren també amb diapositives les seves explicacions.

Finalment, el Centre d'Estudis Gnòstics, parlà sobre “El camp energètic i vibratori de l'ésser humà”.

CESSIONS DE SALES

Antoni Bonadona.....	Passada de diapositives “Viatjant per Espanya”
Casal d'Andalusia.....	Assaigs de ball andalús
Cobla Catalunya 2000	Assaig
La Caixa a les escoles	Concerts per a escolars d'E.G.B.
Joventuts Musicals.....	Concerts per a estudiants de B.U.P.
Casal d'Andalusia.....	Festival de rumbes i sevillanes
La Caixa a les escoles	Teatre per a estudiants de B.U.P.
Emissora Municipal de Salt	Jornades sobre “Problemàtica emissores M.”
La Caixa a les escoles	Conferència sobre “Insectes”, per escolars d'E.G.B.
Assoc. Fotog. de Salt Sardanista	Passada de vídeo, sobre l'exposició “Salt, foc i ruïnes”
Agrupament Escolta St. Cugat... .	Conferència-debat “Escoltisme, què has fet?”
Testimonis de Jehovà	Conferència sobre “El Sant Sopar”
Agrupament Escolta St. Cugat... .	Conferència-debat “Escoltisme, què ens dones?”
Agrupament Escolta St. Cugat... .	Conferència-debat “Escoltisme, què pretens?”
Centre d'Estudis Gnòstics.....	Conferència sobre “El camp energètic i vibratori en l'ésser humà”
Coral Oidà.....	Assaig
Llar de Jubilats “Les Bernardes”	Sessió de cinema
Col.legi Dominiques	Sessió de teatre
Club Bàsquet Salt	Assemblea de socis
Salt Sardanista	Pel.lícula sobre “La Sardana”
Club Bàsquet Salt	Diapositives sobre “Bàsquet”
Llar de Jubilats “Les Bernardes”	Funció de teatre
Grup de teatre “Talleret de Salt” .	Assaig obra de teatre
Ajuntament de Salt	Reunió de pares “Colònies d'Estiu”
Club Bàsquet Salt	Reunió de pares d'alumnes
Conservatori I. Albéniz.....	Reunió de pares d'alumnes
Col.lectiu Nacionalista Salt	Conferència sobre “La llengua catalana”
Associació de veïns de “Can Mericana Seca”	Lliurament de premis concurs redacció festa de l'arbre
Col.legi Vilagran	Representació dels pastorets

Promptitud
en el servei

Especialitats
carbòniques

Rosa Costa
S. a.

Suave Alegre Fuerte

AL ESTILO
FRANCES

PARA TODOS
LOS GUSTOS

COMO EL SOL
DE ESPAÑA

Roqueta

C/. Torras i Bages, 35
Telèfon 23.63.81
SALT

PARTICIPACIÓ CURSOS, CONGRESSOS...

Tenint coneixement de la importància de les Biennals de Tapisseria de Lausanne, i de la gran categoria professional dels organitzadors i participants, es va considerar adient anar-hi. Evidentment les possibilitats i capacitats de la gent del Centre Internacional de la Tapisseria Antiga i Moderna i els de la Casa de Cultura "Les Bernardes", tenim molt poc en comú, però és observant i aprenent dels grans, que s'evoluciona i es creix, és per això que es va demanar permís per poder assistir a la inauguració d'aquesta Mostra, a Suïssa resultant ser una experiència molt profitosa, tant professionalment com particular.

Allà vaig poder veure l'obra de les "vaques sagrades" de la Tapisseria, i el perfecte muntatge i desenvolupament d'una exposició que per la seva temàtica i de vegades gran format de les obres, ha de plantejar molts problemes de difícil resolució.

Es pogué assistir a múltiples exposicions interessantíssimes, com:

- Sculptures et dessins, de Magdalena Abakanowicz, a la Galeria d'"Alice Paul"
- III Exposition des Miniatures textiles suisses, a la Galeria Filambule
- Textile Art Group Showm, a la Galeria Focus
- Papier-Matière, al Musée des Arts décoratifs
- Le Refuge Hogonot en Suisse, al Museu històric de l'Antic Bisbat, totes elles a Lausanne.

Fou impressionant veure l'ambient cultural que es respirava per tota la ciutat plena de gent instruïda i culta i aimant de les arts.

Formava part també del viatge una visita a Genèva, per tal de visitar el Parc Lulliu, on s'exhibia una notable mostra d'escultura contemporània, i una altra a Basel a fi de visitar la Fira Internacional d'Art, on, amb la participació de galeries artístiques de tot el món, es podia contemplar l'obra de tots els grans artistes, actuals i passats. Es visità el grandios Kunstmuseum, on ja el pati donava idea del que seria l'interior, amb les fabuloses escultures de Rodiu i Chillida que el decoren.

M. ISABEL CASAL i FÀBREGA

Del mar a la taula
passant per
MARISQUERIA

JHON MAIKEL

Dr. Ferran, 13   Telèfon 23.07.45   S A L T

PROGRAMA OFICIAL
D'ACTES

Festa Major

SALT 1986

DEL 24 AL 28 JULIOL

Edita: Casal de Jubilats

DIJOUS, DIA 24

A LES 9 DEL VESPRE, Pregó oficial de festes des del balcó de l'Ajuntament.

A 2/4 DE 10 DEL VESPRE, traca de començament de la Festa Major a la plaça de Lluís Companys. Tot seguit, cercavila amb el grup "ELS DIABLES DE VILAFRANCA" (Plaça Lluís Companys, Guimerà, Cervantes, Major, Pl. del Pi).

A LES 10 DEL VESPRE, a Can Panxut, última representació de "La Comèdia de l'Olla".

A 2/4 DE 12 DE LA NIT, magnífic ball amb el conjunt Setson al pati del col·legi La Farga.

DIVENDRES, DIA 25

A LES 11 DEL MATÍ, contramarxa carrer Major (sortida de la plaça del Veïnat i arribada a la plaça Verdaguer).

A LES 12 DEL MIGDIA, Animalada a la plaça de la Llibertat.

A LES 5 DE LA TARDA, prova de Salt d'Obstacles "II TROFEU VILA DE SALT" al Club Hípic Centaure.

A LES 6 DE LA TARDA, espectacle infantil "CIRC SÈMOLA" a la plaça Onze de Setembre.

A 2/4 DE 8 DEL VESPRE, audició de sardanes a càrrec de la COBLA GIRONA a la plaça del Veïnat.

A 2/4 D'11 DE LA NIT, dues sardanes interpretades per la cobla GIRONA a la plaça del Pi.

A 2/4 DE 12 DE LA NIT, gran ball amb el conjunt TREN DE LA COSTA i l'orquestra GIRONA al pati del col·legi La Farga.

DISSABTE, DIA 26

A LES 12 DEL MIGDIA, campionat d'escacs "Barça-Madrid" a la plaça de la Llibertat.

A LES 4 DE LA TARDA, campionat de Catalunya de lluita lliure infantil, 1r trofeu obert de Sambo femení al Pavelló Municipal d'Esports.

A LES 4 DE LA TARDA, a la Llar del Jubilat Les Bernardes, tindrà lloc el ball quinzenal.

A LES 6 DE LA TARDA, audició de sardanes a càrrec de la cobla LA PRINCIPAL D'OLOT a la plaça de la Vila.

A LES 10 DEL VESPRE, audició de sardanes interpretades per la cobla LA PRINCIPAL D'OLOT a la plaça Lluís Companys.

A LES 10 DEL VESPRE, espectacle de cabaret i transformisme "Concierto en familia" per CARMELO SEYES, al pati de Can Panxut.

A LES 11 DE LA NIT, festival "I JUMPING DE NIT CENTAURE" al Club Hípic Centaure.

A 2/4 DE 12 DE LA NIT, els conjunts MONTECARLO i LOS SIREX, ens oferiran una estupenda sessió de ballables al pati del col·legi La Farga.

DIUMENGE, DIA 27

A LES 8 DEL MATÍ, sortida Quo-Vadis, avinguda Francesc Macià, organitzat pels comerciants del carrer. Arribada a les 7 de la tarda.

A PARTIR DE LES 9 DEL MATÍ I FINS A LES 8 DEL VESPRE, activitats a Ràdio Club, amb QSL especial a les bandes de 2, 10, 15 i 20 metres.

A LES 11 DEL MATÍ, concurs de colles sardanistes amb la cobla LA PRINCIPAL D'OLOT a la plaça de la Llibertat.

A LES 12 DEL MIGDIA, partit exhibició de rugby G.E. i E.G. - Jovent d'Ara, a la zona esportiva.

A LES 6 DE LA TARDA, audició de sardanes a càrrec de la cobla LA PRINCIPAL D'OLOT a la plaça Sant Antoni (Can Petrac).

A LES 7 DEL VESPRE, enlairament del Globus de "La Caixa" a la plaça de l'Hospital Psiquiàtric.

A 2/4 DE 8 DEL VESPRE, actuació de l'esbart dansaire del G.E. i E.G. a la plaça de l'Hospital Psiquiàtric.

A LES 8 DEL VESPRE, Aterratge del Globus de "La Caixa" a la plaça de Sant Dionís.

A 2/4 DE 9 DEL VESPRE, cantada d'havaneres pel grup LLOPS DE MAR al pati del col·legi La Farga.

A 2/4 DE 12, animat ball amb el conjunt CIMARRON al pati del col·legi La Farga.

DILLUNS, DIA 28

A LES 6 DE LA TARDA, festival infantil amb ÀNGEL DABAN al passeig de la Ciutat de Girona.

A LES 10 DEL VESPRE, castell de focs artificials a l'encreuament del carrer Guillerries amb el carrer Dr. Ferran.

A LES 11 DE LA NIT, espectacle presentat per Ricard Ardèvol on possiblement actuaran "Los Hermanos Calatrava", al pati del col·legi La Farga.

Durant els dies de Festa Major se celebraran diverses competicions de petanca inter-club a la llar de jubilats Les Bernardes.

En el passeig Ciutat de Girona hi haurà instal·lades la Fira del Llibre Vell i la Fira Cultural.

- Offset
- Publicitat
- Catàlegs
- Formularis
- Fitxes comptabilitat

Impremta grafis-sant s.a.
INDUSTRIA CREATIVA GRAFICA
Carrerera Barcelona, 425 (Avellaneda) Km. 720/721
☎ 21.38.68 - 21.38.62. Apartat Correus 204 - GIRONA - 17001

FIAT Uno Turbo

INJECCIÓ ELECTRÒNICA

Potència: 105 CVa. Velocitat màxima 200 km/h
Acceleració: 0 a 100 km/h en 8,3 segons

VITSA

Concessionari Oficial per a Girona i província

FIAT LANCIA

Avda. Sant Narcís, 28 - Telèfon 24.12.12 - GIRONA 17005

Servei Oficial: **GARATGE INTERNACIONAL**

Ctra. Girona - Anglès - Telèfon 23.15.61 - SALT

AJUNTAMENT DE LA VILA DE SALT

ESCOLA MUNICIPAL DE BELLES ARTS

CLASSES DE DIBUIX

ARTÍSTIC I LINEAL

EXPOSICIÓ DE TREBALLS

CARRER Dr. FERRAN Núm. 21 BAIXOS.

DIES 24·25·26·27·28· DE JULIOL

HORES DE 7 A 9 TARDA

ANY 1 9 8 6

Part dels jugadors que van participar a la lliga social individual. (Foto: Cisne).

Club Petanca Salt

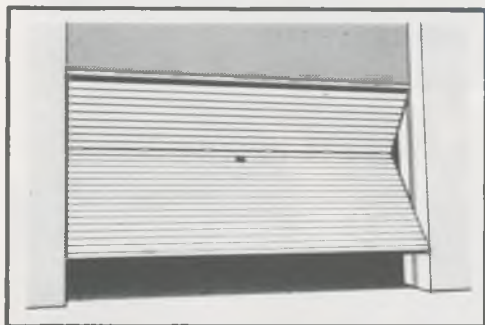
TEMPORADA 1985

per Antoni Peruga

CAMPIONAT D'ESPANYA A BENIDORN; 7 i 8 de juny

El nostre club, amb la tripleta formada per en J. Gomez, J.A. Hidalgo i A. Roca, els quals per mèrits propis, ja que quedaren campions provincials de 2a categoria, varen anar a Benidorn a participar als campionats d'Espanya. Al nostre equip li va tocar en primer lloc a la Federació Valenciana, i els altres equips eren la Aragonesa i la Balear C. Per tant, en el primer partit amb la Valenciana el nostre equip va perdre per 13 a 7. Seguidament varen haver de jugar contra la Aragonesa, que havia perdut contra la Balear. Aquesta partida va ser molt diferent, els nostres jugadors de bon començament es varen imposar i així fins al final, que va ser de 13 a 1, resultat que ja ho diu tot. La partida decisiva la varen haver de jugar altra vegada contra la Valenciana. El començament de la partida no podia ser més esperançador,

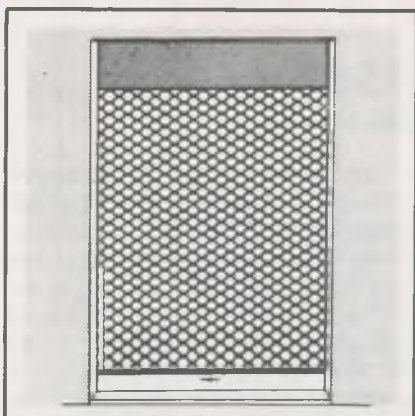
ja que es posaren 3 a 0 a favor i seguidament 5 a 0. Tot feia esperar i pensar que passarien la ronda, però desgraciadament no va ser així, el nostre equip va quedar encarcerat i els altres varen remuntar la partida i es posaren 5 a 9. La jugada següent va ser decisiva, amb una mala sortida els nostres jugadors van decidir tirar al bolig, i al no tenir la sort de tocar-lo, els altres ho varen aprofitar i feien els 4 punts que els faltaven i guanyaren per 5 a 13, amb la qual cosa el nostre equip acabà les esperances de seguir endavant. Els nostres jugadors varen quedar desmoralitzats, tant que un d'ells ja no volia jugar més, però els vaig fer veure que havien de jugar més partides i que podrien demostrar que sense els nervis haurien pogut arribar molt més amunt. I així va ser, ja que dels 16 equips que no varen passar la ronda, varen guanyar partida darrera partida i al final aconseguiren el 17 lloc d'aquests campionats d'Espanya a Benidorn.

Porta basculant i correderes

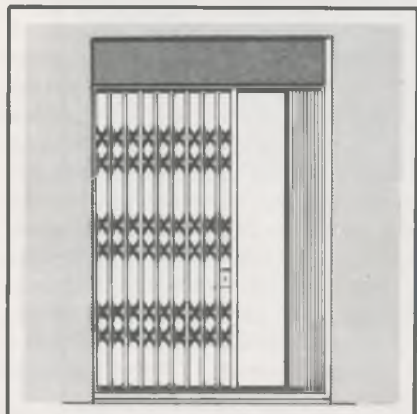
Amb acabaments de fusta, xapa galvanitzada o alumini.

Construeix i instal·la:

Varilla R-14

Porta construïda de varilla que permet la visió a través, per a botigues, etc.

Ballesta R-13

Porta totalment amagada que protegeix el seu àtic, comerç, pis, xalet, etc.

CAMPIONAT A MONTILIVI; 2 de juny

El nostre club hi va participar amb diversos equips, però solament en dames, la tripleta formada per la Maria Peruga, Pierrete Torre i Judit Anglada, aconseguiren quedar campiones, després d'unes partides molt ben jugades.

CAMPIONAT A GERMANS SÀBAT; 9 de juny

En aquest concurs, en sèniors, l'equip nostre format per en Ll. García, J. León i F. Muñoz, aconseguiren arribar a la final, però no tingueren sort i quedaven subcampions. També, la tripleta formada per M. Padilla, J.M. Nogué i Ll. Nogué, aconseguiren un excel·lent tercer lloc.

CONCURS A CASSÀ DE LA SELVA; 16 de juny

Els nostres companys que varen anar a Cassà de la Selva no varen tenir gaire sort, ja que en sèniors no hi va haver cap equip en els primers llocs de la general. A consolant, l'equip format per A. Roca, A. Muñoz i J. Torres, feien el 2n lloc, i l'equip format per en Ll. Nogué, J.M. Nogué i A. Peruga, feien el 3r lloc. En dames, l'equip format per la Magda Vila, Antònia Curt i Anna Serra, aconseguiren el 4t lloc.

DIADA DEL CLUB. TROFEU EUGESA; 23 de juny. SALT

En aquesta data vàrem celebrar la diada del club, la qual es va poder fer gràcies a la gentilesa que any rera any la casa EUGESA ens patrocina. Volem recalcar això, perquè sense la seva ajuda, segurament no seria possible poder-ho fer. Repetim-ho, moltes gràcies a la casa EUGESA i per molts anys.

El torneig fou guanyat per l'equip del Bon Pastor de l'Ibañez, els quals guanyaren a la final l'equip nostre format per en F. Muñoz, J. León i Ll. García; en alguns moments de la partida va semblar que l'equip nostre podia guanyar, però no va ser així. El 3r lloc també va ser per un equip nostre, el qual era format per J.A. Hidalgo, P. Quintana i F. González.

En dames, l'equip format per les germanes Espinosa, aconseguiren el 4t lloc. La Maria Peruga, Judit Anglada i Pierrete Torre feien el 1r d'un especial. En infants, l'equip d'en Jordi Ros, Xevi Ros i Miquel Ribot feien el segon lloc.

Alfons, Kike i Josep Santiago, brillants campions provincials infantils 1986.

I TROFEU IN MEMORIAM PERE VILA; 30 de juny

A partir de les 9 del matí, es va celebrar aquest torneig en memòria de qui fou el fundador del nostre club, Pere Vila. Anteriorment s'havia posat un ram de flors a la placa commemorativa que el club en el seu dia li va dedicar. Abans de començar les partides se li va guardar un minut de silenci, cosa que amb emoció varen fer tots els presents. La classificació d'aquest torneig va quedar de la següent manera: guanyadors del torneig i medalla de plata a l'equip format per en J. Ros, P. Quintana i J. Gómez. El segon lloc i medalla de plata a l'equip de A. Peruga, J.M. Nogué i M. Torres. A consolant, en primer lloc i medalla de plata a l'equip de A. Echave, Catalina Serra i N. Ros.

I NITS DE CLUB; Dies 3, 4 i 5 de juliol

A les 10 del vespre del dia 3, varen començar les primeres nits de club, durant les quals, amb força assistència de jugadors, es varen fer les corresponents partides. Al final la classificació va quedar de la següent manera. En primer lloc i

N. VICENS

**CARNS i
EMBOTITS**

Carrer Major, 263 - Telèfon 23.83.98

Plaça Mercat, llocs del 68 al 74

Telèfon 23.07.16

17006 SALT

guanyadors l'equip format en dupleta per la Paula Font i J. Gómez. En segon lloc A. Muñoz, P. Fraixinó i Sergi Cama. Al final hi hagué un refrigeri.

CONCURS A LLORET DE MAR. Dia 14 de juliol

Varen anar a Lloret de Mar, tres triplete del nostre club i la tripleta formada per A. Muñoz, J.A. Hidalgo i J. Gómez, aconseguiren fer el quart lloc de la general. Es va fer un dinar amb bufet lliure, que sembla que va ser del gust de tothom.

II NITS DE CLUB. Dies 16, 17 i 18 de juliol

A les 10 del vespre varen començar les segones nits de club, i al final de la tercera jornada la classificació va quedar de la següent manera. En primer lloc i per tant guanyadors, l'equip de A. Muñoz, A. Echave i J.M. Nogué. En segon lloc, M. Ros, M. Torres i Catalina Serra, i en tercer lloc, en J. Torres, Antònia Curt i F. Márquez. No podem acabar sense donar les gràcies a la Sra. Carmen Puigdemont i al seu marit J. Ribot, per les moltes atencions rebudes durant tot el temps que han estat portant el bar del Casal, prova que han tornat a demostrar en aquest torneig en fer-se càrrec dels premis lliurats als equips guanyadors. Els desitgem molta sort i que sàpiguen que no els oblidarem. Es va acabar amb un refrigeri a base de pastes i xampany.

TORNEIG DE FESTA MAJOR. Dia 21 de juliol

Sobre les 8 de la tarda, s'acabava la final d'aquest torneig, la qual varen disputar dos triplete nostres, formades per en F. Gonzalez, P. Quintana i J.A. Hidalgo, i l'altre per en David Ros, M. Padilla i A. Espinar. Després d'una partida molt disputada i molt animada, guanyà l'equip d'en F. González.

En dames, l'equip de la Maria Peruga, Judit Anglada i Catalina Serra perderen amb molta mala sort la final, 15 a 14, després de tenir una jugada en què molt bé podien haver guanyat. A consolant,

l'equip d'en N. Ros, A. Muñoz i J. Gómez, també foren els guanyadors, i en infants, l'equip d'en X. Ros, J. Ros i C. Muñoz foren els segons.

Des d'aquí volem donar les gràcies per la seva col·laboració a les següents entitats i cases comercials, ja que sense la seva ajuda se'ns faria molt difícil organitzar aquest tradicional torneig de Festa Major.

Repetim-ho, les entitats i cases comercials són les següents: Diputació de Girona, Ajuntament de Salt, Caixa de Pensions "La Caixa", Caixa d'Estalvis Provincial, Manufactures Gassol, S. A., Constructores Burch, Pernils Escuredo, Garatge Internacional, Casal del Jubilat de Salt, Carmen Puigdemont del bar del Casal i Joieria Comas.

III NITS DE CLUB. Dies 30 i 31 de juliol i 1 d'agost

Les terceres nits de club començaren com sempre a les 10 de la nit, i després de disputar-se les corresponents partides, la classificació va quedar de la següent manera. En primer lloc, i per tant guanyadors, la dupleta formada per F. González i Pere Rodríguez. En segon lloc l'equip format per J. Martín, A. Echave i M. Padilla. Com sempre, també es va acabar amb refrigeri a base de coca i xampany, solament que aquesta vegada la família Macias, que precisament des del dia d'avui regentarà el bar del Casal, ens va invitar al mencionat refrigeri.

COPA PRESIDENT A LLORET DE MAR. Dia 4 d'agost

Solament 4 equips nostres varen anar a Lloret, on varen estar a punt de guanyar la copa. Però l'equip format per en Pep Quintana, J.A. Hidalgo i A. Muñoz, que varen arribar a la final molt brillantment, i que en el començament de la final tot feia pensar que guanyarien la copa, varen fer una jugada que els va sortir malament, i que l'equip de Montilivi va saber aprofitar molt bé, i ja no va ésser possible remuntar la partida. De totes maneres, quedaren sots-campions. Tam-

REUNION

DE SEGUROS Y REASEGUROS, S. A.

Manuel de Falla, 38
Teléfono 23.67.09
17006 SALT

Electricitat de l'automòbil

Electromotor

Patricio Amat

Pg. Països Catalans, 244
Telèfon 23.25.61
(Davant zona esportiva)
17005 SALT

JOIERIA - RELLOTGERIA
TROFEUS - GRAVATS
PLAQUES HOMENATGE
TALLER PROPÍ

ESPECIALITAT
EN PECES D'ENCARREC

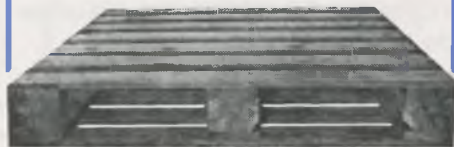
Joyeria

Olyusó

Rambla Verdaguier, 7 (Pl. Catalunya)
Tel. 20.40.43 - GIRONA

MADEPSA

C. Processó, 43 - Tel. 23.21.99 - SALT

Fustes - Serrador - Fàbrica
d'embalatges i palets - Em-
balatges marítims per a
exportació - Explotacions
forestals

bé a consolant, va passar més o menys el mateix, però en molta menys importància, ja que la tripleta formada per M. Padilla, A. Roca i A. Peruga, també arribaren a la final i també la perderen, enfront d'un equip de Barcelona.

IV NITS DE CLUB. Dies 5, 6 i 7 d'agost

Una vegada més vàrem celebrar unes nits de club, les IV, i aquesta vegada, després de les tres jornades, la classificació va quedar de la següent manera. En primer lloc i guanyadors l'equip de A. Muñoz, F. González i C. Ros. En segon lloc, l'A. Echave, Magda Vila i Juan Roldan, i en tercer lloc, en P. Fraixinó, A. Roca i A. Peruga. Com sempre es va acabar amb el tradicional refrigeri de pastes i xampany.

TORNEIG A SANT HILARI. Dia 11 d'agost

Un sol equip nostre que va anar a Sant Hilari, i encara no ens el volien, ja que el dissabte a la tarda, ens varen telefonar per dir-nos que no els era possible acceptar la nostra tripleta. Després d'intentar, a través dels presidents, l'acceptació, no va ésser possible i es quedà que si volien pujar i en faltava una, jugarien. Per altra part, la tripleta ja havia decidit, pel seu compte, anar-hi i així ho varen fer; total, que els varen deixar jugar i varen guanyar brillantment el torneig. Aquesta tripleta era formada per l'A. Muñoz, J. Gómez i A. Echave.

V NITS DE CLUB. Dies 12, 13 i 14 d'agost

En aquestes V nits de club, ja hi varen participar 14 equips, i es feren dos grups de 7 equips. Passaven a les semifinals els dos primers de cada grup. Pel primer grup passava com a guanyador l'equip de S. Gamundi, Magda Vila i A. Muñoz, i com a segon l'A. Peruga, F. Martín i A. Roca. Del segon grup foren primers l'equip de D. Ros, J. Torres i Salamaña, i com a segons l'equip de M. Padilla, F. Gonzalez i J. Solà. Les semifinals les jugaren el primer del primer grup contra

el segon del segon grup i el primer del segon grup contra el segon del primer grup. Per tant, jugaren en S. Gamundi contra en M. Padilla i en D. Ros contra l'A. Peruga. Guanyaven les semifinals els equips de M. Padilla i A. Peruga. Pel tercer i quart lloc s'enfrontaren els equips d'en D. Ros i en S. Gamundi, guanyant en S. Gamundi. Seguidament jugaren la final els equips d'en M. Padilla i de l'A. Peruga, i en foren els guanyadors l'equip de l'A. Peruga.

TORNEIG DE SALITJA. Dia 17 d'agost

La joieria Comas ens va demanar que organitzéssim un torneig de petanca per la Festa Major de Salitja, i així ho vàrem fer. A les 9 del matí van començar les partides, amb la participació dels equips de Cassà, Montilivi, Santa Coloma i Germans Sàbat, a més de nosaltres, com és normal. Després de moltes partides, dos equips nostres disputaven la final a dos quarts de nou del vespre. Els equips eren formats per A. Muñoz, J. Gómez i J. Torres, i l'altre per en Ll. Mateu, E. Cabezas i F. Muñoz. Va guanyar l'equip d'A. Muñoz. En finalitzar el torneig el Sr. Comas va fer lliurament dels trofeus. Agraïm al Sr. Comas el seu suport a la petanca, i que sàpiga que sempre ens tindrà a la seva disposició.

XII HORES DE CASSÀ DE LA SELVA. Dia 18 d'agost

Diversos equips nostres acudiren a Cassà, torneig que quasi sempre ens ha estat propici; dos dels equips nostres arribaren als quatre primers llocs i no jugaren la final entr ells, perquè els organitzadors els posaren en el mateix grup, i solament el primer de grup passava a la final. Per tant, l'equip format per P. Canadell, A. Muñoz, A. Echave i J. Martín quedaven campions de grup i disputaren la final, la qual també guanyaren, i per tant quedaren guanyadors de les XII Hores de Cassà. L'altre equip nostre classificat era format per en P. Quintana, F. González, A. Roca i F. Muñoz, els quals disputaren el tercer i quart lloc, partida que guanyaren i així quedaven tercers.

Organització Professional Immobiliària

Agència de la propietat immobiliària
Administració de finques
Gestoria administrativa

Declaració de renda
Préstecs rehabilitació vivendes velles
Vivendes de protecció oficial:
Préstecs i exempcions d'impostos

MULTIMAR - CAIXA
Nacional Hispànica Asseguradora, S. A.

Assegurances, incendis, vehicles, etc.
Multi-risc de la llar, comunitat, comerç, etc.

VI NITS DE CLUB. Dies 21, 22 i 23 d'agost

En aquests dies es varen celebrar les VI nits de club, en les quals es va batre el record de tripletes, ja que foren 18 equips els que hi participaren. Després dels tres dies, aconseguiren arribar a la final les tripletes formades per A. Peruga, N. Ros i Alfonso Santiago, i l'altra per la Kati Cortada, M. Padilla i P. Fraixinó. Guanyà la final l'equip d'A. Peruga, amb la qual cosa es proclamaven guanyadors de les VI nits de club. En tercer lloc quedava la tripleta de la Montserrat Ayats i A. Muñoz. Acabàvem com sempre amb un refrigeri, a base de pastes i xampany.

Narcís Ros, Alfons Santiago i Antoni Peruga, guanyadors de les V nits de club. (Foto: Cisne)

CONCURS A MONTILIVI. Dia 25 d'agost

Molts equips nostres varen anar a Montilivi, i dos equips de Salt varen arribar brillantment a la final. Final que no es va poder disputar, a causa del mal temps. Aquests equips eren formats per J. León, F. Muñoz i Ll. García i l'altra per A. Muñoz, J. Gómez i J. Torres. S'acorda que la final se celebrés a Salt el dia que els equips ho creguessin convenient. Aquesta final es va celebrar més endavant a les nostres pistes i en foren els guanyadors l'equip d'A. Muñoz.

VII NITS DE CLUB. Dies 27, 28 i 29 d'agost

Es va repetir la gran participació de jugadors, els quals feren possible la for-

mació de 18 tripletes altra vegada. Al final dels tres dies, les tripletes formades per E. Cabezas, S. Santiago i Enriqueta Pagès, i l'altra per F. Rodríguez, Catalina Serra i J.M. Santiago, aconseguiren arribar a la final, i en foren els guanyadors l'equip de l'E. Cabezas. És de destacar que l'Enriqueta Pagès era la primera o segona vegada que participava en un torneig. Enhorabona Enriqueta! En tercer lloc es va classificar la tripleta formada per la Montserrat Ayats, David Ros i A. Peruga. Després dels lliuraments dels premis es va acabar com sempre, amb un refrigeri a base de pastes i xampany.

TORNEIG A FIGUERES. C.P. JUNCA-RIA. Dia 1 de setembre

Una sola tripleta nostra va anar a Figueres, i aconseguia quedar en primer lloc de la consolant. Aquest equip era format per en Joan Martín, Antonio Espinar i Juan Espinar.

VIII NITS DE CLUB. Dies 4, 5 i 6 de setembre

Per tercera vegada consecutiva varen acudir amb massa els jugadors a participar a la VIII nits de club, amb la qual cosa es va tornar a igualar el rècord de tripletes; tot un èxit, i més tenint en compte que ja érem a setembre. També, com ja havíem anunciat, eren les últimes nits de club d'aquest any. Bé, després de les tres jornades arribaven a la final els equips següents. En D. Ros, M. Padilla i J. Gómez, com a primera tripleta i l'altra formada per l'A. Peruga, Dolors Vicente i la Paula Font. Guanyà la final l'equip d'en David Ros. En tercer lloc es classificà l'equip d'en N. Ros, Magda Vila i Santos Santiago. Després dels lliuraments dels premis en els quals es va dir fins l'any que ve, es va acabar amb el tradicional refrigeri, que com sempre fou fet a base de pastes i xampany.

COPA PIRINEUS A PERPINYÀ. Dia 8 de setembre

Ni un sol equip no es va apuntar per

Carns de porc i Bovi

frigoríficos del ter

S. A.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC

Sala d'especejar

Repartiment diari

Carrer Major, 419 - Telèfon 23.31.11 - SALT

participar a la copa Pirineus, però a petició del president de la F.G.P. es va fer una tripleta representativa del C.P. Salt. Aquesta tripleta era formada per A. Echarve, E. Cabezas i A. Peruga. La Federació Francesa de l'organització de petanca de la 1a Copa Pirineus va decidir fer lliurament a la nostra tripleta, d'unes plaques commemoratives, com a la millor tripleta classificada de la Federació Gironina de Petanca.

CAMPIONAT PROVINCIAL DE DU- PLETES A BREDÀ. 15 de setembre

Diferents equips nostres participaren en aquests campionats, però solament la dupleta que era formada per en Pep Quintana i Francesc González aconseguiren entrar a semifinals. Però una vegada que ja es varen veure dintre de les semifinals, van destapar la gran qualitat de joc i varen quedar, brillantment, campions provincials de primera categoria.

Francesc González i Pep Quintana

SETMANA DEL JUBILAT. Dies 11, 12 i 13 de setembre

Durant aquests dies es va celebrar el torneig social de jubilats, en el qual, al final, la classificació va quedar de la següent manera. En primer lloc, i per tant campions, en Ll. Cabezas, P. Martín i F. Martín. En segon lloc, A. Peruga, Enri-

queta Alech i P. Fraixinó. En tercer lloc A. Boo, J.M. Nogué i N. Bohigas, i en quart lloc, Ll. Nogué, J. Grassiot i J. Triola.

OCONCURS DE JUBILATS PROVINCIAL. Dia 15 de setembre

Amb participació d'equips de Figueres, Cassà, Sarrià de Ter i els nostres equips, es va disputar aquest torneig, el qual va ser guanyat per un equip del C.N. Figueres, els quals varen guanyar, a la final, l'equip nostre format per l'A. Peruga, Enriqueta Alech i P. Fraixinó. En tercer lloc quedava en Ll. Cabezas, P. Martín i F. Martín. La consolant feien el segon lloc en J.M. Nogué, N. Bohigas i A. Boo, i el tercer en J. Casanovas, Adeline Sánchez i J. Honrubia.

FIRES DE SANT LLUC. OLOT. Dia 6 d'octubre

Aquest torneig que d'entrada solament eren 22 tripletes, la xifra més baixa de tot l'any, va tenir un desenvolupament molt original, ja que la final la disputaven a les 10 del vespre. Ara bé, l'equip nostre format per A. Muñoz, A. Roca i J. Torres, aconseguiren quedar campions. A consolant, l'equip d'E. Cabezas, Alfonso Santiago i José Santiago, feia el tercer; es pot dir que aquest equip que jugava amb dos infantils, i que era la primera vegada que es presentaven a un concurs no social, va ser l'admiració dels espectadors. Es va disputar un especial i també va ser guanyat per J. Anglada, Ventura P. i F. González.

FÀBRICA GASSOL. TORNEIG DE JUBILATS. Dia 6 d'octubre

Es va disputar el tradicional torneig que any darrera any, ens patrocina la fàbrica Gassol. Després de les partides corresponents, la classificació final va quedar de la següent manera. Campions, l'equip d'en Ll. Nogué, J. Casanovas i J. Triola. Segon lloc, en P. Martín, F. Martín i en Ll. Cabezas. Tercer lloc, A. Peruga, P. Rodríguez i Enriqueta Alech. Seguidament es va fer el lliurament dels premis i des d'aquí reiterem i donem les gràcies a la fàbrica Gassol.

Instal.lacions

Electricitat industrial

Aigua

Gas

Maniobra

Sistemes de seguretat

**Carles
Anglada
i Reig**

Llarg, 81 - Tel. 23.22.71 - SALT

DICOLOR
foto

C. Major, 93
Telèfon 23.53.40
17006 SALT

C. Rutlla, 100
Telèfon 20.68.09
17002 GIRONA

Teisa *Transportes
Eléctricos
Interurbanos, s.a.*

LÍNIAS REGULARES DE
TRANSPORTS DE
VIATGERS

AUTOCARS DE SERVEIS
DISCRECIONALS

GIRONA

Sardenya, 16 - Tel. 20.48.68*

Administracions:

Girona Tel. 20.02.75

Banyoles Tel. 57.00.53

Olot Tel. 26.01.96

Figueres Tel. 50.31.75

Construcciones
Electromecánicas
del Ter, S.A.

Maquinaria
para
plásticos

Camino de Vilablareix, s/n.
Tel. 23.13.61
SALT

CAMPIONAT PROVINCIAL DE DU- PLETES MIXTES S.C.N. FIGUERES. 13 d'octubre

Força dupletes es varen presentar aquest any en aquest torneig, el qual va ser un èxit dels jugadors dels nostres equips. Després de moltes partides, dos dels nostres equips arribaren a la final. En primer lloc i campions la dupleta formada per en Manel Ros i la Dolors Gamundi, els quals guanyaren l'altre dupleta que era formada per en Josep Ros i Antònia Espinosa. En quart lloc quedava la dupleta de l'E. Cabezas i la Dolors Vicente.

CAMPIONAT PROVINCIAL INDIVI- DUAL A CALDES DE MALAVELLA

Molts jugadors nostres varen acudir a aquest concurs, però en senyors, tant a primera com a segona, cap jugador es va poder classificar per les semifinals. En juvenils, amb molt poca participació, dos jugadors nostres es portaren molt bé, ja que en Manel Torres aconseguia quedar campió molt brillantment, i en David Ros també quedava sots-campió.

*Manuel Torres
brillant campió individual juvenil 1985*

En dames, la jugadora Magda Vila també aconseguia quedar campiona provincial, després de moltes partides guanyades, eliminant les seves contrincants, una darrera l'altra, fins arribar a la final, en la qual es va enfrontar a la jugadora del Cassà, Pilar Negre, però en una partida molt ben portada la va guanyar brillantment. Vull ressaltar de la Magda que aquest premi obtingut és la base de ser una de les millors jugadores provincials, com així ho ha demostrat en diferents concursos; i en aquesta data ha obtingut allò que per la seva classe ja fa temps que s'ho mereixia.

TORNEIG SOCIAL. TRIPLETES PER SORTEIG. 29 d'octubre

En la diada de St. Narcís es va celebrar aquest torneig, el qual, després de les corresponents partides, la classificació va quedar de la següent manera. En primer lloc l'equip format per J. Nogué, A. Peruga i M. Padilla ja que varen guanyar a la final en N. Ros, A. Roca i en Ventura M. En tercer lloc, A. Santiago, S. Gamundi i A. Muñoz.

CALDES DE MALAVELLA. 10 de no- vembre

Es va rebre una invitació del Caldes, en la qual sol·licitava la participació de quatre equips, i insistia que els equips fossin assequibles per a ell. Doncs bé, dintre del poc temps que hi havia, hi vàrem anar dos infantils, tres dames, dos quasi principiants, i cinc jugadors més. Amb molta cordialitat es va celebrar el quadrangular, en el qual els nostres jugadors solament varen perdre una partida. Al final es va lliurar un obsequi al nostre club.

FINAL DEL CAMPIONAT SOCIAL DE DUPLETES. 16 de novembre

Des del 30 de setembre es venia celebrant el campionat social de dupletes amb la participació de 14 equips. La lluita durant aquestes jornades va ser molt forta, ja que quatre o cinc equips podien optar per la victòria final. Al final, la classificació va quedar de la següent

VIDEO PHILIPS

VHS

TV Color Philips K-40.
La nueva dimensión.

COLOR NATURAL

Distribuidor PHILIPS desde 1928

RADIO GIRBAU

TELEVISORES COLOR
VIDEOS

ALTA FIDELIDAD
FRIGORÍFICOS
LAVAVAJILLAS
LAVADORAS
COCINAS...

C. Major, 89 - Tel. 23.57.46 - 17006 SALT
Pl. Calvet i Rubalcaba, 12 - Tel. 20.57.15 - 17002 GIRONA
Rambla, 37 - Tel. 20.57.40 - 17004 GIRONA

manera. Primer lloc i campions en J. Casanovas i en M. Santiago, amb 12 p. En segon lloc, A. Peruga i en P. Rodríguez amb 11 p. En tercer lloc, en S. Cabezas i en Ll. Mateu.

LLIGA SOCIAL PER TRIPLETES D'HIVERN

Amb una participació de 14 equips, es va celebrar la tradicional lliga d'hivern, que a partir del novembre es va anar celebrant fins al març de 1986. Després d'una forta lluita, sobretot a les últimes jornades en les quals es varen decidir uns quants equips els primers llocs, la classificació final quedava de la següent manera. En primer lloc, i per tant campions, l'equip format per en P. Rodríguez, A. Peruga i en M. Santiago, amb 20 punts. En segon lloc, en Ll. Mateu, E. Cabezas i en J. Martín, amb 18 punts. En tercer lloc, l'A. Duran, P. Quintana i F. González, també amb 18 punts. Quart lloc, en N. Ros, M. Ros i en J. Gómez. En cinquè lloc, J. Anglada, V. Pedreño i en J. Casanovas. En sisè lloc, J. Santiago, A. Santiago i en S. Santiago.

LLIGA SOCIAL D'HIVERN PER SORTEIG. TRIPLETES I INDIVIDUAL

Es començà el 17 de novembre aquesta lliga, la qual, diumenge darrera diumenge es va anar celebrant fins al 22 de març. 30 jugadors es varen apuntar i a les últimes jornades també obtenien cinc o sis jugadors per la victòria final. Ells eren en M. Torres, J. Anglada, P. Rodríguez, Pierret Torre, A. Peruga i en N. Ros. Però a l'última jornada arribaven en J. Anglada i en M. Torres, els dos amb bones opcions per quedar campions, però en abandonar en M. Torres, per anar a jugar la lliga provincial, tot va quedar en mans d'en J. Anglada, ja que si no perdia cap partida, quedava campió. I així va ser, guanyà les dues partides i es va proclamar brillantment campió. Sots-campió va quedar en P. Rodríguez, el qual va fer un gran campionat, ja que si l'Anglada hagués perdut una partida haurien quedat empatats i haurien hagut de fer el desempat. En tercer lloc quedava la

Pierret Torre, la qual també cal ressaltar, ja que també va tenir opció a quedar campiona. En quart lloc en M. Torres, ja que a l'abandonar perdé tota l'opció. En cinquè lloc quedà A. Peruga i en sisè lloc en N. Ros.

Joan Anglada, finalista campió de la lliga social d'hivern per tripletes i individual.

TORNEIG DE SANT ESTEVE. 26 de desembre

Es va celebrar aquest torneig tradicional de St. Esteve amb molta participació de jugadors, els quals, diferent dels altres concursos, els premis a canvi dels trofeus, consisteixen en lots, que es lliuren als quatre primers classificats. Però aquest any se n'han donat als quatre primers i dos més per sorteig; a més, a tots els participants que no han tingut premi, se'ls ha obsequiat amb una ampolla de xampany. També l'amic Cebrián, com sempre que arriba aquesta festa, ens obsequia com a mínim amb una caixa de xampany, i aquest any no ha volgut ser menys. Moltes gràcies amic Cebrián.

CONFITERIA

PASTISSERIA

MARGENAT

Telèfon 23 06 79

Especialitat en gelats

Abad Oliba, 10 (Plaça Veïnat)

VEÏNAT DE SALT

(Girona)

FUNDADA EN 1929

CAFETERIA - GRANJA

Carrer Major, 57

Local climatitzat

El Club Petanca Salt sots-campió d'Espanya

Els dies 6, 7 i 8 de juny se celebraven a Sevilla els Campionats d'Espanya de petanca en les categories sèniors i dames; la Federació Gironina era representada per dues tripletes de sèniors i una tripleta de dames. En la categoria sèniors els equips gironins eren representats per una tripleta del C.P. Montilivi i una altra del C.P. Salt. Els jugadors del nostre club: J. A. Hidalgo, Julià Gómes i Antoni Muñoz. Les participants femenines les representaven les del C.N. Figueres.

A les 9 del matí del dia 6 començaven els campionats amb una participació de 18 equips femenins i 32 de sèniors, representant a 18 Federacions.

Amb una lluita molt aferrissada, els equips gironins superaren tots la primera tanda, a la segona quedaven despenjats els de Montilivi, per tant es classificaren en 16è lloc. Les dames van haver de lluitar pels llocs del 5è al 8è, superant totes les partides restants i es classificaren en 5è lloc.

La tripleta del nostre Club, després d'enfrontar-se a quarts de final amb dues tripletes de Barcelona i una d'Alacant, aconseguia classificar-se per a les semi-finals, aquesta la van haver de jugar contra Alacant-B, una partida amb molta tensió i una durada de 3 hores, a la fi vam guanyar per 13 a 11.

Al final contra la Sevillana, bé sigui per l'ambient existent o per l'esgotament que es produí en la semi-final no poguérem aconseguir el títol de campió, tot i fent una partida molt discutida, al final els sevillans aconseguiren el títol i nosaltres ens conformàrem en el de sots-campió.

En nom de tots els socis del club: Juli, Hidalgo, Antoni, moltes felicitats, enhorabona i gràcies.

PERRUQUERIA

LEO

Carrer Major, 128
SALT

Bar Ideal

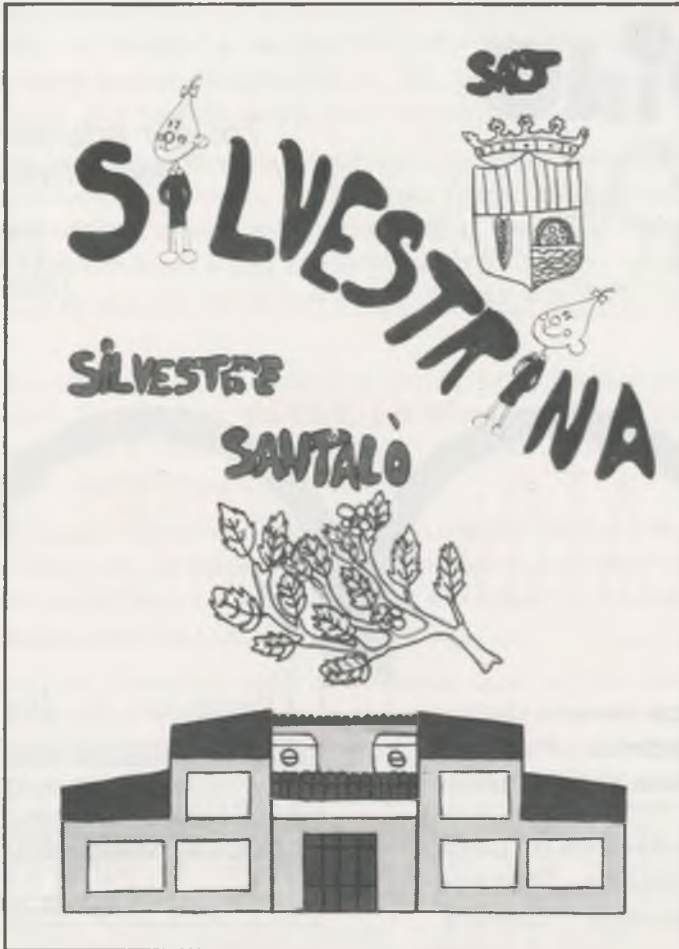
Carrer Major, 52
Telèfon 23.01.47
SALT

PEDRES
MARBRES
GRANITS

Tallers
ANGLADA

Joan Anglada i Codina

Bellavista, 10 - Telèfon 20.60.98
Les Pedreres - 17007 GIRONA

Portada de la revista del col·legi feta per un equip de nens de 8è

LA NOSTRA ESCOLA

EL SANTALÓ PETIT

Des de fa una colla d'anys, Salt creix i això fa que creixin també el nombre d'escoles. Nosaltres volem donar a conèixer la nostra escola, la seva història i la tasca que amb il·lusió, esforç i voluntat estem portant a terme per tal d'aconseguir una escola pública de qualitat, al mateix temps que pretenem que sigui oberta al poble i integradora.

Enguany hem celebrat el X aniversari de la inauguració de l'escola dins les activitats de la II Setmana Cultural.

Des de la data de la seva inauguració fins a l'actualitat, el col·legi ha passat per diferents situacions, especialment quant a composició de la

DINO

ESPORTS

ESPORTS

Tot per equipar-vos
esportivament

Torras i Bages, 10
Telèfon 24.05.17
17006 SALT

ROSTISSERIA

CARNIS

Rostisseria de:
Cabrits - Porquets
Xais - "Pavos"
(se serveixen en troços de quart)
Pollastres de pagès
Faisans - Pintades
Perdus - Conills...

PERE
RIGAU

Obrim tots els dies

707 740 7EM AMB LLENYA

Carrer Major, 220 - Telèfon 23.11.69 - SALT

SNACK - BAR

CANDILEJAS

Variedades en tapas de cocina
Granizados

República Argentina, 9 - Tel. 23.51.46 - SALT

seva plantilla i al nombre de la seva matrícula. Així fou com, d'un centre de 8 unitats, va passar a ser de 10, 14 i 24 amb la construcció del 2n edifici, per arribar finalment a 30 unitats amb la posada en funcionament, ara fa dos anys, del Pre-escolar.

Fa dos anys, recollint les propostes de tots els mestres que llavors exercien al Silvestre Santaló, els Serveis Territorials d'Ensenyament es van fer ressò de les seves aspiracions de convertir el conjunt dels tres edificis en dos col·legis independents. L'objectiu fou una organització més fàcil i coherent per tal de beneficiar l'ensenyament i l'educació dels nens.

Així ha estat com, durant dos anys, hem seguit amb el mateix nom, Santaló Gran i Santaló Petit, per qüestions burocràtiques, però cada col·legi ha funcionat amb total independència l'un de l'altre, mantenint en comú alguns serveis.

En aquests moments, doncs, som una escola de deu unitats, dues de Pre-escolar i vuit de Bàsica, tenim una Associació de Pares formada i aquest estiu quedaran constituïts tots els òrgans col·legiats i unipersonals d'acord amb la LODE.

L'equip de mestres està convençut que a més dels continguts generals dels programes, l'escola té un paper fonamental quant a dos aspectes bàsics: el coneixement de la llengua catalana i la integració socio-cultural de molts nens, fills d'immigrats, dins el poble de Salt.

És per això que estem fent un gran esforç perquè els nens facin un bon aprenentatge de les dues llengües, que coneguin totes les institucions del poble, així com les entitats culturals i esportives més representatives. Hem augmentat de manera gradual, i des dels més petits, el nombre de sortides per l'interior i l'entorn del poble, per tal de fer-ne un estudi força profund que permeti al nen conèixer el poble de Salt.

Creiem que així estem ajudant a tots aquests nens que, encara que nascuts aquí, tenen moltes dificultats per sentir-s'hi integrats. El camí és llarg i calen molts esforços, calen els esforços de tots: de les Institucions, entitats i també de tots els ciutadans de Salt, per fer que tots els nenes estimin el seu poble com a punt de partida per arribar a estimar aquesta que és la seva terra, Catalunya.

Com a escola, hi estem posant el nostre granet de sorra, els nens comencen a sentir-la seva, la comencen a estimar, i això és una bona base perquè també estimin la seva llengua i el seu país, en definitiva, perquè se sentin sòlidament arrelats.

Oficina: C. Major, 316
Magatzem: C. Joaquim Ruyra, 16
Telèfon 23.75.02
SALT

Construccions

AURICH, S.A.

**Construcció de xalets i
obres de paleta en general**

SEGUROS Y REASEGUROS

Sucursal de Gerona:
Avda. Jaime I, 29
Teléfono 20.67.34
17001 GERONA

Más de 200 agencias y
sucursales en toda España
le garantizan su servicio

Ramos en que opera:

Vida
Accidentes individuales
Decesos
Mult. riesgo comunidades
Todo riesgo hogar
Responsabilidad civil
Incendios
Mult. riesgo comercios
Automóviles
Mult. riesgo talleres
e industrias

LES ARRELS CRISTIANES SALTENQUES

L'Episcopat Català ha publicat recentment una interessant reflexió sobre les **Arrels Cristianes de Catalunya**. S'hi posa en relleu la simbiosi Església-cultura. I si la cultura, com diu Joan Pau II, "és una manera específica de l'**existir** i del ser de l'home", és natural

que calgui anar a les arrels, si es vol retrobar la identitat del nostre país.

Enduts per una visió purament sociològica de l'Església, hom pot arribar a conclusions contradictòries. Els nostres Bisbes demanen als estudiosos catalans que "restin oberts al diàleg constant i honrat entre cultura i fe".

Aquest plantejament esquemàtic pot fer-se també quan es reflexiona sobre la història del nostre poble de Salt. És innegable el fet de la presència eclesial al llarg de la formació de la nostra identitat saltenca. A través de les seves institucions, d'origen i qualitat distintes, a través dels seus membres, amb incidències diverses, l'Església ha contribuït a configurar aspectes importants de la fesomia del nostre poble. Cada saltenc porta a dintre seu una història religiosa que pot haver assumit, refusat o mal digerit. Hi ha valoracions ètiques i actituds vitals que continuen condicionant el nostre tarannà en virtut de les seves arrels religioses.

No pretenc fer-ne una valoració. Simplement, bo i afirmant la seva existència com un fet cultural que ens defineix, voldria remarcar que, en aquesta singladura històrica, el saltenc que ho accepti continua tenint, en el dogma i en l'ètica de l'Església catòlica, un estímul poderós per a humanitzar la nostra convivència i reviscolar les arrels profundes de la nostra identitat cultural.

Un cristià no pot ser un indiferent o un evadit de la seva conjuntura històrica. És un home que, motivat en la seva fe, ha d'estar "atent" a l'home i als seus problemes. Enmig de les propostes culturals que se li puguin oferir, el saltenc pot retrobar, en la vivència de l'Evangeli, imaginació per a edificar la nostra vida col·lectiva sobre un humanisme profund, inèdit. L'adhesió a Jesucrist incideix en una cultura que preserva l'home contra totes les mutilacions que li poden venir dels altres i de si mateix, fins i tot aquells que no hi creuen.

Els totalitarismes neixen quan es perd la perspectiva de la naturalesa de les coses. L'Església és portadora d'una cultura arrelada en la Revelació i en el dret natural, i contribueix que l'home recuperi la seva dignitat. El dèbil, el pobre, l'home que no posseeix res més que la seva condició d'home, retroba, en l'ètica cristiana, la defensa més aferrissada. La lluita de l'Església a favor de la vida del no-nat, el seu criteri sobre l'eutanàsia, el seu concepte d'alliberament integral, en són una prova. "L'Església vol el bé de l'home en totes les seves dimensions". En les nostres arrels saltenques no es pot ignorar aquesta presència.

**la festa
és motiu d'alegria
i germanor**

Som *la*
**CAIXA DE
CATALUNYA**

CAIXA DE CATALUNYA
comparteix la vostra festa

La cuina a les comarques gironines

La situació geogràfica de les comarques gironines fa que puguem gaudir de les matèries primeres més variades i de qualitat per elaborar la nostra cuina.

Un cop d'ull al mapa de Catalunya és suficient per adonar-se que som l'única zona catalana on concorren el mar, el pla, la mitjana i l'alta muntanya.

Això vol dir que el peix, tant de mar com de riu, les hortalisses, la caça, els bolets, tota mena de carn, etc., els tenim a l'abast i amb unes qualitats sorprenents.

La matèria primera és imprescindible per a una bona cuina, però a casa nostra hi concorren diversos factors, tots ells favorables per al desenvolupament de la cuina que, segons entesos de diferents llocs de la península, és una de les millors, junt amb el País Basc.

La presència àrab a Catalunya va ésser una qüestió de no massa anys i, per tant, vàrem adquirir-ne uns coneixements interessants però que no varen condicionar la cuina autòctona.

Cal dir que la influència provençal es va deixar notar, però no solament en els aspectes culturals sinó també comercialment, fins i tot els nostres avantpassats es varen endinsar.

COMAS

JOIERIA
COPEES
TROFEUS
PLAQUES

Carrer Major, 83
Telèfon 23.47.70
17006 SALT

*A la cuina catalana has d'anar
si no hi vas avui, hi aniràs demà*

Plats típics per emportar-se fora

Doctor Ferran
Cantonada Torras i Bages, 16
Telèfon 24.01.99 - SALT

Cuina Catalana

Churrería Bar *Carrasco*

Especialidad en
churros y chocolate

c. Torras i Bages, s/n
(frente mercado)
17006 SALT

Fusteria Mecànica

Joaquim Bober

Àngel Guimerà, 96
Telèfon 23.62.52
17006 SALT

molt més amunt, fins a Reims, país del xampany, i això va fer que el moviment culinari francès arribés aquí.

Els mercats setmanals, importants en tot temps, i les festes majors de tota la munió de pobles que configuren les nostres comarques, han estat durant anys el vehicle aglutinador i a la vegada divulgador de la nostra cuina.

A més d'aquests aspectes físics que han ajudat a crear una cuina i a desenvolupar-la hi ha el factor humà, que al mateix temps és molt important.

Les cuineres, aquelles dones que es passaven hores i més hores davant dels fogons, contractades per cuinar a les cases els dies de la festa major. Els taverners que preparaven aquelles inoblidables porcions, per als qui a deshora volien menjar quelcom i gaudir d'un bon guisat. Al mateix temps era una forma d'estalviar un xic.

Retornant a l'època del comerç amb Reims, és clar que es tractava de vendre taps de suro, les circumstàncies socio-econòmiques varen fer que com a complement dels coneixements culinaris, apareguessin uns personatges singulars, amb ganes de menjar i fer xerinxola, i amb diners per poder pagar la festa.

El seny i la rauxa es fa palès en els plats sortits de les reunions dels tapers, aquests personatges singulars esmentats fa un moment, amb els caçadors i pescadors.

Les barreges de carn i peix en un plat es deuen a ells, o millor dit, a la seva imaginació posada al servei de la cuina. Pot ésser que algú pensi que es tracta de plats un xic barrocs, però el que sí es pot dir és que molts d'ells, una mica actualitzats però essencialment iguals, tenen plena vigència en les cartes de molts restaurants.

Cal tenir en compte també el treball dut a terme pels flequers que en els seus forns cuidaven dels rostits i principalment dels canalons dels seus clients habituals.

En la meua opinió, els canalons que s'acostumava a menjar eren el fruit de l'enginy de les mestresses de casa i la col.laboració dels flequers. Els canalons de festa major que considero exquisits no tenen res a veure amb com els preparen a Itàlia, allò és una altra història. Aquí, la mà dels cuiners i cuineres han fet que sigui un plat de festa major.

De totes maneres, amb el temps els hàbits gastronòmics i culinaris de les festes majors han minvat, i avui ja no és el que era fa uns quants anys. En canvi el xampany, que ara cal anomenar-lo cava, ha sofert una evolució important pel que respecte al consum. La poca qualitat ha donat pas a caves excel.lents, dignes de comparar-se amb els francesos i en molts casos superiors a determinades marques del país veí.

Permeteu-me que faci un clam perquè els dinars de festa major tornin a ésser el que eren, no solament en l'aspecte culinari, sinó també de reunió familiar entorn a la taula.

JAUME FONT

Central:
GIRONA - Pont Major, s/n.
Oficines i tallers: Tel. 21.45.50
Pedrera i plantes: Tel. 20.96.62

Delegació:
BARCELONA - Parets del Vallès
C/. Evaristo Juncosa, s/n.
Tels. 562.08.52 i 562.09.98

Domicili social:
C/. Comerç, 42
FLASSÀ (Girona)

OPTICA TARRÚS, S.A.

Màxima varietat i qualitat en models de montures — Graduació de la vista amb refractòmetres automàtics computeritzats — Adaptació de lents de contacte — Lents de potència progressiva — Vidres Zeiss.

Jaume Tarrús i Galter

Llicenciat en Ciències Físiques
Òptic Diplomata

Santa Clara, 54 - Tel. 21.37.50 - GIRONA
Dr. Ferran, 1 - Tel. 23.06.61 - SALT

Descompte del 10% per a jubilats socis del "Casal de Jubilats"

Tot just ahir

*Tot just ahir era primavera,
i el desig encarcerava les nits...
ara, les llumenetes del carrer
ja hissen colors merengues,
i la tardor espera a la cantonada...*

L'estiu anestèsic, fou com un desmai...

*I desperto avui, creient encara
que l'abril enyora entelar l'alè
rera els vidres d'una cambra
i que la pluja regalima d'ells
amb una certa recança...*

*Tot just ahir, primavera
i ja sento la tardor ficar-se
dins de casa!*

F. LAGUARDA DARNA

...I ja sento la tardor ficar-se dins de casa...

Esports Heras 2

C. Eiximenis, 13 - Tel. 20.76.51 - GIRONA 17001

Esports Heras

Francesc Macià, 10 (Xamfrà Guimerà) - Tel. 20.76.51 - SALT 17006

Tota classe d'articles
d'esports i fotografia

Tot per a l'esquí,
tennis, muntanyisme, atletisme...

Construccions

Fraixinó

Prudenci Bertrana, 2

Telèfon 23.14.69

SALT

C. Àngel Guimerà, 4 - bis

Telèfon 24.16.07

17006 SALT

REPARACIÓ
ELÈCTRICA
DE L'AUTOMÒBIL

IU BOHIGAS: un homenatge

Parlament del Tinent d'Alcalde d'Educació i Cultura, Miquel Berga, amb motiu de l'acte d'homenatge a Iu Bohigas per la seva fidelitat, defensa i treball en favor de la Llengua Catalana. 8 de maig de 1986

La celebració d'aquest II Congrés Internacional de la Llengua Catalana ha estat el marc idoni perquè la Corporació Municipal decidís homenatjar algun saltenc que hagi mantingut una actitud de fidelitat, defensa i treball en favor de la llengua catalana. Havíem de buscar algú que amb la seva trajectòria personal hagués ajudat —juntament amb tants d'altres catalans— a fer possible que la nostra llengua no sigui avui objecte d'estudi de l'Antropologia Lingüística, sinó que, com ho prova la conferència de la senyora Berkenbusch, pugui ésser objecte d'estudis de sociolingüística. És a dir, una llengua viva que justament pel seu arrelament social planteja problemes interessants als sociolingüistes. Una llengua minoritària que demostra la seva capacitat de supervivència en una situació de llengües en contacte sense un estat i amb els esdeveniments històrics jugant-hi, massa sovint, en contra.

No ha estat difícil trobar unanimitat en la corporació quan s'ha suggerit d'atorgar un distintiu honorífic, en aquesta perspectiva, al Sr. Iu Bohigas i Blanch.

No ha estat difícil perquè en la trajectòria personal de l'Iu Bohigas tots hi detectem aquella sòbria, però tossuda i constant voluntat dels qui des de la dignitat personal han viscut "per salvar-nos els mots".

Ja des dels anys de la primera joventut, l'Iu comença amb companys com l'Agustí Cabruja —a qui fa uns mesos vàrem recordar aquí mateix— i d'altres l'aventura de publicar quinzenalment la que seria la millor revista de Salt dels anys trenta: "Poble de Salt". Una publicació no cal dir en català i amb unes inquietuds culturals que han de fer enveja i, potser, vergonya, als qui haguérem de viure 40 anys seguits de desert cultural. Deixeu-me llegir una mena d'editorial del primer número de la revista publicat el 13 de desembre de 1930, que il·lustra l'estat de salut cultural d'aquest poble 56 anys enrera:

CENTRE D'EQUITACIÓ

Nivells:

Iniciació

Elemental

Superior

CLUB HÍPIC
PUPIL·LATGE

LLOGUER

DOMA

EXCURSIONS

CLASSES D'EQUITACIÓ

EN TOTES LES MODALITATS ESPORTIVES

PER PROFESSOR TITULAT

I PER A TOTES LES EDATS

informació: **Pere Geli i Bosch**

Tels. 23.01.49 i 23.22.12

SALT

Un pas més

El que segueixi els moviments de l'estat d'ànim del poble de Salt, haurà comprovat indubtablement que d'un quant temps ençà ha millorat notablement en el seu aspecte cultural; al "Centro Obrero de Cultura, Floreal", ultra les múltiples representacions teatrals realitzades, s'han portat a cap una serie de conferències; al "Centro Republicano de Salt" no s'han quedat endarrera organitzant igualment un cicle de conferències, altre tant ha ocorregut en l'estatge de les escoles cristianes.

Fa uns mesos una colla d'entusiastes de la cultura fundaren una entitat sota el nom força expressiu de "Grup Excursionista Germanor" amb el noble afany d'educar-se i educar a l'ensem a tot el jovent del poble física i moralment i a tal objecte procuren bastir una biblioteca —que prou falta fa al poble— on poder satisfer les seves ànsies.

No fa gaires dies, també portats per un esperit de germanor, un estol de joves aimants de les coses nostrades, han fundat un "Foment de la Sardana".

Doncs bé, nosaltres hem volgut donar un pas més en aquest aspecte. Cal considerar que Salt compta amb elements suficients per a fer una publicació local en les pàgines de la qual poder divulgar les coses que interessin al poble; i amb aquest afany desinteressat donem a la llum pública aquest portaveu amb el nom de POBLE DE SALT, no dubtant de la bona acollida que el poble en general ens dispensarà.

Andalla

En aquest primer número ja hi trobem l'inici de la passió per la llengua que l'Ilu Bohigas ha mantingut fins avui. En una secció titulada "Pro-llengua vernacla", el jove mestre de 19 anys que llavors era l'Ilu iniciava unes col·laboracions a la manera de les que Pompeu Fabra havia fet a la Publicitat al qual deia —lu signava amb el pseudònim Pal·las— "al qual des d'aquestes columnes preguem que ens perdoni l'atreviment".

En tot cas els "atreviments" de l'Ilu Bohigas per divulgar —normalitzar, en diríem ara— la llengua han continuat fins avui. Durant els anys trenta a la redacció de "Poble de Salt" des d'on onejà la Bandera Republicana el 14 d'abril de 1931, "quan encara a Girona no s'havia proclamat la República", com recordava el mateix Bohigas a l'Autonomista el 1933. Fins i tot, i més motiu d'entranyable satisfacció, com a regidor de cultura del nostre Ajuntament durant un breu període de 1936.

Després, el front, l'exili, els camps de concentració, l'implacable consolidació del franquisme i el retorn. Lu Bohigas torna al poble els primers anys 50. Culte, discret i respetuós torna a treballar en defensa de la llengua en una situació on les institucions públiques sabien que l'ajuntament polític comportava la renúncia a la pròpia llengua. On pretendre ensenyar català era un certificat automàtic de persona sospitosa i perillosa. On segons explicava en Josep Cristòfol que juntament amb en Pau Masó i l'Emili Serra han volgut comparèixer a l'Ajuntament per donar testimoni de moltes de les coses que estic dient, per obtenir permís per fer unes classes de català n'havien de dir "classes de toponímia" o trobar-se a parlar de literatura catalana s'havia de disfressar amb allò de les "Veladas Literarias".

Carrer Major, 9
Telèfon 23.94.79
S A L T

LA TECA

JOSEP M.ª DUBÉ

ENCARREGUEU AMB ANTELACIÓ:

Sarsueles i paelles
Pollastres a l'ast
Conills a l'ast
Ànecs a l'ast
Canelons

Calamars a la romana
Plats cuinats

Tripades, cargols, etc.

EXTENS ASSORTIT DE VINS I ESPUMOSOS

Venda i reparació de bicicletes,
velomotors i motos

MOTOS

CATALUNYA

PERE TEIXIDOR

MONTESA
PEUGEOT
VESPINO
DUCSON
HONDA
DUCATI
VESPA
DERBI
PUCH

Carrer Major, 307
Telèfon 23.93.67
S A L T

En aquest context, l'Iu Bohigas fa les primeres classes de català de la post-guerra a Girona. Durant els anys 55, 56 i 57 és el professor de les classes que organitza la Unió Excursionista de Catalunya al local de les Ferreries Velles de Girona. El secretari de l'UEC, en Josep Cristòfol va substituir l'Iu, continuant les classes uns anys més.

Mentrestant, l'Iu inicia l'any 1956 la seva aportació més original i potser la més efectiva en les condicions d'aquells anys: les classes per correspondència. A Gràfiques Bat li imprimeixen un fulletó on l'Iu descriu el seu mètode i les condicions d'inscripció. Per donar publicitat a les seves "Lliçons Pràctiques de Català per correspondència" posa petits anuncis als diaris de l'època, naturalment en castellà. Així veiem com el 18 de juliol de 1956, Iu Bohigas celebrava d'una manera personal el 20è aniversari del "Alzamiento Nacional" inserint a "La Vanguardia" aquest anunci: "Aprenda a escribir correctamente el catalán, en casa, sin esfuerzo y en poco tiempo. Le informará Ivo Bohigas. Unión, 16 Salt (Gerona)". Els anuncis s'anaven publicant a diversos diaris i a revistes catalanes de l'exili i, d'aquesta manera, per correspondència la passió per la divulgació i l'estudi de la Llengua d'Iu Bohigas arriba durant anys des de Barcelona als racons més imbersemblants de Catalunya o a ciutats tan allunyades com Nova York.

Finalment —i per no fer-me carregós— voldria recordar que Iu Bohigas fou també la primera persona que féu classes de català a Salt després de la guerra. Fou durant l'any 1962, i les classes trobaren tota mena de dificultats. No fou possible fer-les ni al Patronat Parroquial i alumnes i professor s'hagueren de "refugiar" a la Guarderia de la Fàbrica Gassol gràcies a les gestions de la Srta. Magda Capdevila, autèntica animadora de la vida cultural a Salt durant aquells anys de la seva estada al poble. Algun alumne d'aquelles classes recorda encara com aquella activitat pedagògica era consentida però vigilada ritualment per la parella de la guàrdia civil.

Són alguns exemples d'una trajectòria i d'unes actituds clares, coherents, valentes i constants de fidelitat i defensa de la llengua. És per tot això que, havent recollit diversa documentació i testimonis personals, que vaig tenir l'honor de proposar al Ple de la Corporació l'atorgament de la placa de plata que preveu el Reglament Especial d'Honors i Distincions al Sr. Iu Bohigas i Blanch amb la següent inscripció: "L'Ajuntament de Salt al Sr. Iu Bohigas i Blanch, en reconeixement de la seva fidelitat i defensa de la Llengua Catalana". L'Ajuntament Plenari ho aprovà per unanimitat. Vaig proposar, també, que la placa es lliurés, excepcionalment, fora del Saló de Sessions per fer-ho coincidir amb els actes del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana.

Cedeixo, doncs, ara, la paraula al Sr. Alcalde i li prego que faci el lliurament de la placa.

Gràcies.

PRODUCTES CÀRNICS

Brugués s/a

R.S.I. núm. 104265/CAT

Carrer Pere Coll, núm. 1
Telèfon 23.84.24 - S A L T

Talleres

C. Ordoñez

*Reparación
de planchistería
Pintura y mecánica
del automóvil*

Turó, 11
Massana, s/n
Telèfon 23.33.88
STA. EUGÈNIA DE TER
17005 GIRONA

VIDRIOS PLANOS
ACRISTALAMIENTOS
DE EDIFICIOS
ESPEJOS
ALMACENISTA
CLASIFICADO

Cristalerías

Sagarra

Sociedad anónima

Passeig Països Catalans, 52
Telèfon 23.42.48
17005 SALT

Coquetones

SELECTOS

Unpanara

AIGUAVIVA - Tel. 24.19.11

ELS PAÏSOS CATALANS NO SÓN NOMÉS UNA LLENGUA I UNA CULTURA.

Són també una societat que viu del treball i que es demana el perquè del seu retard comparat amb Europa.

els idiomes romànics

CONTRA ELS SUCURSALISTES LINGÜÍSTICS

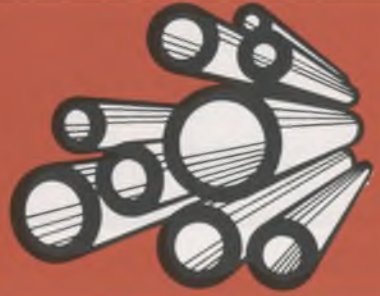
per Francesc Ferrer i Gironès

Cada nació s'expressa a través de la seva pròpia llengua. Catalunya només té una llengua pròpia, i en ella no solament s'hi troba el seu esperit, sinó que és el reflex més subtil de la seva antiga trajectòria a través de la història.

Avui, amics, Catalunya té en la seva llengua l'element més pregon, on pot expressar la germanat entre tots els catalans, sense partidismes sectaris, ni odis polítics estèrils. La llengua Catalana és la flor més uni-

tària del nostre poble, com també ho és la sardana com a dansa oberta i integradora.

I per la defensa del nostre idioma, la seva expansió i en la normalització no hi valen sectarismes, ni partidismes. Som tots els que ens hem de conjurar contra els adversaris de fora, i els panxacontents de dins. El manteniment esplendorós del nostre idioma és el senyal més autèntic de la vitalitat de la nostra nació.

MOBRA, S.A.

Canales para la construcción y lampistas
Doblado de chapa y corte

TALLER:

Camino Antiguo de Salt a Vilablareix, s/n. - Tel. 23 53 17 - SALT

JORDICAMPS

**MARCS i MOTLLURES
BELLES ARTS**

c. de la Salle, 23 - Tel. 21.18.23
17002 GIRONA

C. Major, 301 - Tel. 23.66.29
17006 SALT

Josep Boada i Maurici

**Pintor-Decorador
Pintura-Empaperats
Rètols i decoració**

Carrer Surroca, 2
Telèfon 23.14.72 - SALT

El sucursalisme lingüístic no més es pot eliminar amb el conreu del nostre idioma a tot arreu, i a tot moment. Penseu que no podem rebre ajut de ningú més, som nosaltres mateixos els que hem de tenir la lleialtat lingüística suficient per fer front a tots els nostres perseguïdors oficials, i també els privats de casa nostra mateix.

És indiscutible que no són pas les llengües que salven les nacions, més aviat és el patriotisme el que salva a les llengües. Però, jo us qüestiono. ¿Teniu prou consciència lingüística per fer front a la sorneguera persecució de què encara ara som objecte?. ¿Tenim prou esperit de resistència per no abandonar mai el nostre idioma, tant en el terreny oral com en el camp escrit?

No substituïu mai el nostre idioma per un altre. No abandonem mai de parlar-lo. Cal que convertim tot Catalunya en una gran aula, on als carrers i a les places només hi ressoni la nostra llengua, i així s'hi ensinistrin els que encara no la parlen. Ensenyem la nostra llengua parlant-la a tort i a dret, davant de tothom, de la policia, dels militars, dels bisbes i dels funcionaris. No renunciem mai al català, renunciar a la nostra llengua és dimitir de Catalunya, les llengües no desapareixen perquè no la parlen els que vénen de fora, sinó perquè els del país no la utilitzen.

L'excusa de ser galants i gentils en el terreny de la llengua ens

pot fer suïcides. Si als forasters no els oferim l'aprenentatge de la nostra llengua es perdran la millor part de Catalunya, i mai podran gaudir d'una plena integració. Parlem-los en català, no els marginem socialment.

Els catalans cal que exigim els nostres drets lingüístics i deixem de ser discriminats a casa nostra mateix. Avui exigir el català a la vida notarial, mercantil, comercial, laboral, acadèmica, etc. és la millor manera de ser català, i l'únic camí que ens pot portar a l'enaltiment del nostre idioma.

Honor a la llengua catalana. Fora els botiflers lingüístics. Fora la discriminació lingüística que encara patim els catalans. Lluitem tots plegats a fer-la present a la nostra vida. Treballem per la unitat de tots els ciutadans a través de la llengua catalana, únic patrimoni que no és de cap classe social, ni de cap ideologia. La solidaritat, la germanor i la unitat de Catalunya cal que ens vingui per la plena i definitiva normalització de la llengua catalana.

Catalunya necessita obrers de la llengua. Treballadors de la nostra Pàtria. Soldats que vulguin lluitar contra els sucursalistes lingüístics, sota l'ombra de la mateixa bandera, fins a fer-nos sobirans dins de la nostra nació, i el primer pas per assolir-ho és que la nostra llengua sigui la mestressa i senyora a totes les terres de parla catalana.

CONSTRUCCIONS DILMÉ S.A.

C/. Xavier Montsalvatge, 5
Telèfon 23.09.08 SALT

Gelateria
Orxateria

Verge Maria

Plaça Gaudí, 1
Telèfon 23.10.79
17006 SALT

reparacions DOMENY

conservació i reparació
de material d'hoteleria

c. Montbó, 7 - Telèfon 21.71.64
17007 DOMENY

AUTO-TALLER

Hispalense

Plaça Catalunya, 10
Telèfon 24.10.78
17006 SALT

ELS NENS I ELS LLIBRES

Del 19 de març al 8 d'abril, hi ha hagut a Salt, una exposició de llibres en català per a nois i noies. Tot visitant-la, hem pogut adonar-nos de la quantitat, la qualitat i la diversitat d'aquesta producció que ocupa el 20% del total dels llibres editats en llengua catalana.

Un escriptor prou conegut en el món de la literatura infantil i juvenil, Joaquim Carbó, diu, i amb raó, que "...els petits i joves lectors catalans poden trobar gairebé de tot en la seva llengua...". Produeix una gran satisfacció veure que això és veritat. Representa un considerable esforç per a la nostra cultura produir tot aquest bé de Déu de llibres i ens ve a la ment la munió d'entusiasme, de tenacitat, de feina ben feta que hi ha rera de cada il·lustració, de cada redacció de text, de cada traducció, de tantes obres com apareixen en la nostra llengua.

Tenim bons llibres, ara bé, els nens llegeixen? D'entrada posar-se a llegir, vol un esforç, després tot un bagatge cultural i intel·lectual, sense el qual és impossible d'assimilar les imatges i el llenguatge, és a dir d'interpretar la llengua impresa.

Quan un infant porta una bona base i poc a poc va adquirint l'hàbit de la lectura, es veu com aquesta, segueix el ritme del seu creixement físic i hom contempla, admirat, l'evolució d'una personalitat, equilibrada o arrauxada, tant se val!; rica sempre, que poc a poc va madurant i cobrint etapes fins arribar a l'esclat de la maduresa intel·lectual amb tota la varietat i singularitat que el fet comporta. Però... per desgràcia, també contemplem, massa sovint, l'altra cara de la moneda; la de l'infant que per diverses circumstàncies, no ha pogut adquirir aquest hàbit i no té un bon coixí intel·lectual, ni cap substrat lingüístic i que va desorientat i sense esma pel món dels llibres. Quantes vegades ens hem sentit impotents

Encuadernaciones
de libros
y revistas

C. Indústria, 28
Telèfon 23.51.86
17006 SALT

Transports
BOSCH

**Càrregues a tota Espanya
Camions volquet**

Travessera Sta. Eugènia, 6
Telèfon 23.42.93
17006 SALT

**FORN DE PA
i BOLLERIA**

JOAQUIM FERRER

Joan Maragall - GIRONA 17002
Montseny-Montnegre - STA. EUGÈNIA 17005
c. Dr. Ferran, 23 - Tel. 23.87.61 - SALT 17006
c. Manuel de Falla, 42 - Tel. 23.98.81 - SALT 17006

davant d'aquest desgavell! Nens que tenen ganes d'aprendre, de llegir, que fins i tot arriben a agafar un llibre; que intenten de fer-lo servir, però no en saben, no poden, perquè no entenen res d'allò que llegeixen; i com volem que ho entenguin, si no han cobert cap etapa! És evident que des de la biblioteca fem tot allò que podem, però també és evident que som impotents per ajudar-los de debò.

Al nostre entendre, caldria abordar decididament el problema des de diverses perspectives:

- La família
- L'escola
- Les biblioteques
- Les institucions

La família ha d'ajudar a adquirir el primer substrat cultural del llenguatge a l'infant. Ha d'anar seguint l'evolució del nen i donar-li el vocabulari adequat segons l'edat i les necessitats. De petit petit, el nen, ha de sentir com la mare li parla; després els pares que li parlen i l'escolten, que el corregeixen quan no diu bé una paraula, que l'ajuden a trobar el terme exacte i construir bé allò que ell vol expressar. Més endavant, li han d'anar descobrint el món meravellós del llenguatge escrit mitjançant la lectura en veu alta, comentada, l'article del diari, els llibres que llegeixen diversos membres de la família... etc. Jo encara recordo les lectures en veu alta del meu pare, primer els contes, després fragments d'obres literàries famoses en la nostra llengua i de la literatura universal, fins a fer-me agafar curiositat i ganes de triar-me les meves.

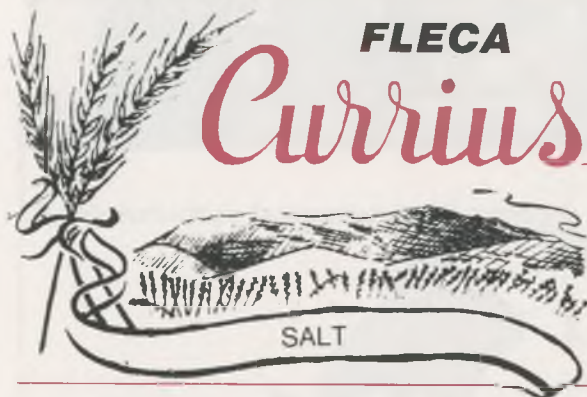
Accidentes
Vida
Decesos
Robo
Incendios
Combinado del hogar
Cosechas
Comunidades
Comercios
Planes jubilación

Compañía fundada en el año 1922

*Agencias en todas las capitales
y pueblos importantes de España*

Agencia en Girona:
c. Santa Eugenia, 18, 1.º - Tel. 20.19.88

Carrer Llarg, 4 - Tel. 23.83.71
Pl. Onze setembre - Tel. 23.81.10

ESPORTS / ARMERIA
NADAL

Gran assortiment en articles esportius, de caça i de pesca

c. Major, 198 (Plaça del Pi) - Telèfon 23.78.79 - SALT 17006

A les escoles hi ha interessants experiències d'aprenentatge de la lectura, Joaquim Carbó, altra vegada, ens les comenta en un article d'on citaré un paràgraf que diu: "...Fa poc Miquel Martí Pol explicava en un davantal de l'Avui el goig que li produïa que en algunes escoles treballaven la seva poesia...". Bon camí, certament.

La lectura en veu alta, en grup, amb comentaris, treballant textos amb imaginació, amb mètode, de manera gradual i programada. Quants mestres han estat i són els formadors de bons lectors!

Tenim biblioteques infantils, però encara n'hem de tenir més, al front de les quals hi ha d'haver bons i entusiastes professionals pels quals demanariem formació i informació permanent mitjançant cursets, trobades, jornades d'estudi on es poguessin intercanviar experiències i tècniques noves.

Les biblioteques infantils han d'ésser les animadores de la lectura i han de col.laborar amb les escoles i amb tota mena d'entitats, organitzant hores del conte, guies de lectura i aprofitar qualsevol ocasió per a suscitar interès i curiositat per a qualsevol tema, però, és evident que per a fer aquesta feina els nens han de tenir una base.

Les Institucions. Elles haurien de conscienciar, d'orientar en les línies mestres i unir tots els esforços per tal de procurar que en cada àmbit tothom assumís el seu rol. Pensem en la quantitat de recursos que hi ha en els Ministeris, les Conselleries de les Comunitats Autònomes, les Diputacions, els Ajuntaments. Pensem també en una campanya ben estructurada des de la premsa, la ràdio i la televisió.

Pensem sobretot en la quantitat de nens i nenes que espodrien beneficiar d'aquest esclat editorial de llibres fets per a ells.

Que els pares tinguin cura.

Que les escoles ensenyin.

Que les biblioteques es multipliquin i funcionin.

Que les institucions coordinin i vetllin.

Que els mitjans de comunicació social hi col.laborin.

Hem d'esperar que, llavors, els nens i nenes llegeixin. L'exposició de llibres en català per a nois i noies, és tot un repte.

1. Carbó, Joaquim: "El plaer de la lectura (i de l'escritura". Dins "Faristol", pàg. 35, núm. 0. Juliol de 1985.

FORN DE PA

Espiga

Carrer Major, 98
Tel. 23.46.43
S A L T

foto 3
estudi

(ANTES FOTO CINE 3)

Àngel Guimerà, 41 - Tel. 24.02.04
17006 SALT

FONT TRIAS 2

Pl. Veïnat, 7 - Telèfon 23.24.04
17006 SALT

FLORS
PLANTES
RAMS A DOMICILI
RAMS PER A NÚVIES
CENTRES
ARRANJAMENTS FLORALS

MEJ
FLORISTERIA

Carrer Major, 252 - Tel. 23.40.38 - 17006 SALT

LLAVORS
BULBS
ACCESSORIS
TORBA
TERRES
TERRISSES

UÍS

FLORISTERIA - HORT - JARDÍ

Torres i Bages, 28 - Tel. 23.40.38 - 17006 SALT

moviment RIALLES de Catalunya

El grup Rialles de Salt ha intentat durant aquest curs donar-vos uns espectacles ideats per educar i divertir els nois i noies del nostre poble.

Vàrem començar amb una gimkama i un espectacle de titelles pel grup L'Espiadimonis. Al llarg d'aquest temps us hem ofert: 5 pel·lícules (La Flauta dels sis Barrufets, Les aventures de Toby Nelson, La Guerra dels Botons, Otto el rinoceront, Els Amos del Temps), un espectacle de Mim amb Opal Teatre que ens va oferir l'obra: SHERZO; també hem tingut entre nosaltres El Talleret de Salt amb "La Comèdia de l'Olla", La Capsa Màgica, Les Titelles Naip amb titelles gegants que ens representava "Ni Blanca ni Neus". En la inauguració del nou Ajuntament també hi fórem presents amb els pallassos Xip-Xap.

Per Carnestoltes teníem El Foc Follet i L'Espiadimonis amb el Farcell de Festa, durant aquesta festa tan bonica per a tots, comptàvem amb l'ajut de l'Agrupament Escolta St. Cugat. Hem col·laborat amb la comissió de Reis en l'arribada del Patge Reial, que teníem a La Camerata de Cançó Tradicional, en la Festa de St. Jordi amb l'Agrupament Escolta St. Cugat, per St. Joan hem participat en III Concurs de Foguerons amb el Tripijoc i vàrem fer la Fira de jocs.

Per la Festa Major tindrem el Circ Sèmola i l'Àngel Daban.

Per acabar el curs estarem a la Plaça Onze de Setembre en la seva diada i col·laborant amb l'Associació de Veïns.

Començarem el curs amb moltes ganes de treballar per als nois i noies de Salt.

Montse Valenti
del Grup Rialles de Salt

20 d'abril, St. Jordi. La Saragata. Festa de Música i Color

4 de maig. Titelles Naip "Ni Blanca ni Neus"

Cerco

*Cerco un racó de mar,
cerco una dàrsena,
on el recés i les algues
acullin la meva barca,
on el més fi oreig
m'acosti al moll de la calma,
on el més minso esquitx de l'aigua
m'embolcalli i m'inundi
com plenamar en la platja.*

*Res no cerco amb més deliri
que ancorar en un lloc així,
res més foll que sentir
el cruixir d'un balanceig
i el murmuri insistent de les onades...*

*Cerco un mar,
cerco la calma
on aturar la meva barca...*

Cerco un racó de mar, cerco una dàrsena...

E. LAGUARDA DARNÀ

Mariner

Fugiria tota jo, bolcada en tu, mar...

*En un seguit d'escumes blanques,
s'esbocinen entre els remes
de leroses onades...
i una semblança d'hivern
preludia:*

*Res no perdura...
Potser, només
el blau del mar, tot en tot
s'atura
en sentir apropar-te, mariner,
sensitiu en la teva llibertat,
giradís en cada lluna...*

*Canviaria el meu passat
de flairances i eucaliptus
pel teu present,
grapat de sal madura,
i fugiria!*

*tota jo bolcada en tu, mar,
amb la placidesa segura
d'anar-me descobrint
que per a mi també t'atures...*

*Giravolta, la incertesa del futur
i aquest avui, encara tendre,
somnia, que no aprenen, i s'aferren sense cura
a uns remes que no em són propis.*

CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL DE GIRONA

ESTEM ARRELATS

CENTRAL A GIRONA:
Avda. Sant Francesc, 34-36
Telèfon 20.62.00

A SALT:
Carrer Major, 164
Telèfon 23.34.11
Passeig Marquès de Camps, 10
Telèfon 23.40.99

L'avi Tino de l'Empordà

En Tino és home que va per la Festa Major de la vida a cavall de 80 anys.

La seva cultura és forjada al voltant de la maceta, les esarpes, les gardines, el topo i totes les altres eines de picapedrer, ja que aquest ha sigut el seu ofici, que pel camí de la vida li ha donat una bonhomia i sensibilitat que es podria dir que està més enlaire del normal.

Ja retirat, la seva festa és conversar i seure en un banc assolellat d'un poble petit i encisador d'aquest Empordà Rei de Vents i descontaminació, on facis el que facis sembla que té més profunditat.

La seva conversa és sempre alliçonadora i assossegada, parlar i posar-nos d'acord és tot una cosa, la nostra amistat és sincera.

En l'última trobada amb ell, m'explixà com s'ha sentit sempre identificat amb la gent que treballen per les coses de l'art. Pensa que s'hauria de trobar una solució, perquè les persones que lluiten per crear no haguessin de passar penúries.

De la gran admiració que tots dos hem sentit sempre per un gran dibuixant de còmics, que algun dia potser li faran un homenatge gran, però encara el seu nom no figura en cap enciclopèdia. A temporades deixava de dibuixar, feia de paleta perquè es guanyava la vida sense patir tant. Al final es morí de pena.

Tino, i jo li pregunto, a la joventut, què els diríeu? Que treballin amb ganes i confiança en si mateixos, que pensin en profunditat i altura, mentre pensin que la processó pot ser molt llarga i el ciri no resultés curt.

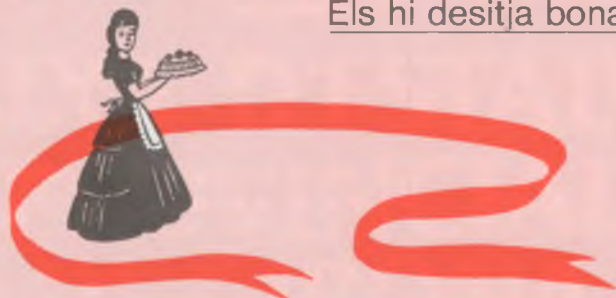
Jo admiro la gent gran que el pas dels anys no s'han tancat sinó que estan oberts als altres com la rosada matinera espera amb paciència la llum del dia. En Tino n'és un exemple.

I que grans són els pobles on la joventut escolta i estima a les persones de llarga Festa Major.

PASTISSERIA

ARMENGOL

Els hi desitja bona festa

Guimerà, 57
Ramon Sambola, 2
Telèfon 23.77.01
17006 SALT

ESPECIALITATS

C. Major, 219
Telèfon 23.40.15
17006 SALT

Electrònica

Mercadal - Reixach

Venda i reparació
TV - VIDEO - HIFI

Tot en primeres marques
RADIOLA - PHILIPS - SABA - ITT

I tu, per què somrius?

Et fa gràcia aquest cercle imperfecte, immens, de cadires que es pleguen i es despleguen, o somrius en veure les persones que, assegudes i abrigades, es deixen escalfar pel sol?

T'has fixat en aquell noi de barba negra que es cobreix la camisa abigarrada amb un abric brut, sense color? Ve cada diumenge amb una bossa plena de molles de pa, embolicades amb un paper de diari, i les escampa al seu voltant amb cerimònia i agafa després el paper i el rebrega i el prem fins a fer-ne una pilota que xuta amb el peu dret amb una certa contundència. I sembla feliç en veure els coloms tan a prop seu, tot menjant-se el pa.

A vegades sorprenç el teu somriure, tristament invariable, quan mires el grup de vells que, al teu costat, parlen d'ara i d'abans, i miro encuriosit, impertinent, aquests teus llavis morts. T'hi has fixat, que n'hi ha un, de vell, que porta ulleres i un barret verd i que escolta sempre el de la gorra grisa?

O potser somrius en veure el brollador constant que, en caure l'aigua, esquitxa les teves cames gruixudes i els teus peus nus, humits, envoltats de molsa?

Mira, ara arriba aquella dona grossa, rossa, baixa, que treu trossos de pa mullat, que esmicola amb nerviosisme, d'una bossa de plàstic d'una casa elegant de roba de senyora. Fixa't com deixa caure les molles als seus peus, tot mirant amb una certa complaença els veïns indiferents i callats de les cadires. Ella creu que amb el pa de la seva bossa blanca i grisa, salvarà de la fam tots els coloms del món.

Has vist aquell matrimoni jove que no parla i aquella noia sola que, asseguda, amb els peus junts, ho mira tot de pressa, amb nerviosisme? Però el teu somriure monòton, invariable, em fa sentir l'angoixa punyent d'un món envellit, sense misteri.

AGENTE:

José Parramón Maurici

**SEGUROS
BANCO
VITALICIO**

C. Esteve Vila, 1 - Tel. 23.13.45 - SALT 17006

Magatzem al major

**Objectes escriptori
i papereria**

**Venda exclusivament
a detallistes**

Travessia Sta. Eugènia, 12
Telèfon 23.40.11
17006 SALT

Transports

DALMAU

Servicio: Gerona - Barcelona

Centro de llegada:

Torras y Bages, 8 - **SALT**

Particular:

Lope de Vega, 14 - Tel. 24.02.43

GIRONA

Centros recogidas en Barcelona:

Central Nápoles

c. Almogávares, 22 - Tel. 309.95.17

Central Vilanova 16

Avda. Vilanova, 16 - Tel. 309.93.83

Central Pallars

C. Pallars, 129 - Tel. 309.18.24

Central Escapa

C. Alava, 51 - Tel. 300.29.14

I voldria que un dia qualsevol d'aquest hivern,
la pluja inundés de llàgrimes
la teva cara, els teus ulls i els teus llavis gèlids,
i que es deixés sentir el teu plor desesperat
enmig d'aquest món de persones i coloms,
i així oblidaria
com es fa amb els somnis no viscuts,
aquest somriure teu tan buit d'amor,
tan espantosament igual.
I els nens amb les veves a les mans,
i la gent asseguda a les cadires,
i aquell noi de barba negra i abric brut,
i aquell grup de vells que parlen,
i aquell de les ulleres i barret verd
que sempre escolta.
I el brollador, que en caure l'aigua
esquitxa, impertinent, les teves cames.
I aquella dona grossa, rossa, baixa, amb la seva
[bossa
d'una casa elegant de roba de senyora,
i aquell matrimoni jove i aquella noia sola,
s'acostarien a tu i et parlarien
i deixaries de ser un tros de pedra amb un
[somriure
en una plaça amb gent i coloms tímids
i amb cadires que es pleguen i es despleguen.

JOSEP FERRER i COSTA

Manufacturas A. Gassol, S. A.

Fábrica hilados y torcidos
Poliéster, algodón, acrílicas
y géneros de punto

Gassol Fibras, S. A.

Fábrica texturizados

Gassol Color, S. A.

Fábrica de tinturas de hilados

Monar Textil, S. A.

Fábrica de tejidos

Placa de Salt, 21 - Tel. 23.15.28 - SALT

PREGÓ DE LA FESTA MAJOR DE LA VILA DE SALT — 1985

Sr. Alcalde, Sres. Regidores, Srs. Regidors,
amigues i amics de Salt.

Mai no hauria pensat que arribaria un dia en què podria fer un pregó a Salt, un poble vell i un poble nou del qual n'hauria estat circumstantialment alcalde uns anys. En tot cas jo ni mai no ho havia pensat ni mai no m'hi hauria atrevit si no fos l'amable i generosa insistència de l'alcalde i tota la Corporació Municipal. No sé si cal dir que en poques ocasions m'he trobat amb un comès tan difícil o si més no compromès. Però amb les dificultats i tot, que no se us amaguen, la invitació ha estat per a mi molt plaent, estic convençut que marcarà un punt d'inflexió en les relacions entre Salt i Girona i a nivell personal omple de satisfacció una certa sensació de buidor que m'havia quedat d'ençà del dia de la proclamació de la independència i que us comentaré d'ací un moment.

Podia triar molts camins per enfilars aquesta tasca però he optat pel més seriós i el més compromès, el que podria desprendre's d'un títol així com: **Entre Salt i Girona: una reflexió personal.** Tenia, com deia, molts camins i podia també caure en molts paranyes. Paranyes naturalment que m'hauria posat jo mateix des de la pedanteria fins al paternalisme injustificats i que he mirat d'eludir amb allò de més noble que pot tenir una reflexió personal: la contundent sinceritat d'un acte de despulament intel·lectual. Si no me'n surto prou bé us demano que sigueu indulgents: no dono per a més.

Per altra banda no puc defugir les meves inclinacions professionals en el camp de la Història. No us espantéssiu pas. Per als historiadors la noció de la ciència història és tan viva, tan dinàmica, tan flexible que es preocupa fonamentalment i preferentment d'establir un nexa, una relació dialèctica i constructiva —progressiva diríem també— entre passat, present i futur. Nacions que segurament no existeixen en el temps real perquè el pas del temps és tan subtil que tot és en un tres i no res passat. Com a nocions resulten però operatives.

FLECA MASÓ

1901 - 1986

Carrer Llarg, 14 - Telèfon 23.42.86 - SALT 17006

*Que cadascú faci la seva guerra!
Deu-nos un pols catòlic, generós,
obert com un clavell de mil colors
teryint les quatre bandes de la terra,
i féu que l'encenguem de pol a pol
com una teia d'espigues madures.*

*Que entenguem el trinat del rossinyol
i la blancor de les paraules pures.
Que masteguem un pa que haurem regat
amb el suor d'una existència aspriva,
que mantinguem la nostra llengua viva
i neta de mentida i de pecat.*

Fragment de "Invocació a Sant Cugat" (juliol de 1957) de Salvador Sunyer i Aymerich

Parlem doncs un moment del passat, o el que podríem dir-ne també el **pes de la Història** en les relacions entre Salt i Girona.

Convé advertir d'entrada que parlem, de forma molt aproximada, però si arrodonim parlem ben bé d'una història de més d'un miler d'anys. I només en els darrers cent quaranta o cent cinquanta els ritmes dels canvis modificaren substancialment aquestes relacions que en la resta del mil·lenni funcionaven amb una confortabilitat derivada d'una distància relativa però substancial. Això vol dir que Salt i Girona eren ben diferents.

Primer de tot estaven lluny (ara estan enganxats). En segon lloc Salt era un poble pagès, d'unes quantes cases de pagès amb una dedicació preferent per no dir gairebé exclusiva a l'agricultura. Girona era, en canvi, una ciutat feudal, episcopal, emmurallada, artesana. En ple feudalisme Girona era el paradigma del sistema (almenys pel que fa al bisbe i el capítol) i Salt era una mostra concreta de domini. En termes relatius en una època en què les relacions es basaven en la dominació, tant a Salt com a Girona hi havia dominadors i dominats però a Girona la potència del domini es traduí en la Catedral i a Salt en canvi en l'omnipresència del marquès. En un mateix marc dos models ben diferenciats. Amb un únic punt en comú. Un cordó umbilical de conseqüències imprevisibles: el rec Monar, la sèquia. Molins a Salt i molins a Girona per concessió del rei. Vet ací un fil comú d'una troca feudal diversa i embolicada.

I aquest fil vital —l'aigua generadora de riquesa— marca la pauta de canvis espectaculars en l'últim segle i mig que ens transporta de la vella distància confortable a l'actual soldadura urbana.

Per quins camins?: per l'aprofitament de la sèquia per la indústria. Sense perdre Salt la seva substancialitat pagesa i Girona la seva inèrcia administrativa, emprenen a un extrem i altre de la sèquia l'aventura de fer moure les màquines del progrés.

I en aquest canvi, potser pel seu mateix caràcter, sobretot Salt marca molt més la pauta que Girona. Vull dir que Salt esdevé molt més fàcilment menestral que Girona burgesa. El sentit de la menestralia impregna molt més ràpidament Salt que les nocions d'empresa i progrés Girona que podia haver acollit i no ho féu una classe burgesa emprenedora. No parlo pas de destins predeterminats però pel context sociològic en què es produeix la industrialització a un lloc i altre és clar que a Salt l'impacte de les fàbriques sense els fabricants canvia la component social del poble, mentre que a Girona les fàbriques, també en molts casos sense fabricants, creen, és clar, una certa classe obrera que no modifica l'essencialitat burocràtica i administrativa de la ciutat.

Aquesta constatació determina actituds personals. Tant que és ben clar que en la meua tria de Salt com a tema d'estudi, ja fa més de quinze anys, hi havia una subjectivitat intencionada. Vull dir que fins i tot en la tria dels temes l'historiador marca intencionadament els seus punts de vista. Per un jove apassionat per Girona, la ciutat on ha nascut i viscut, però impressionat també pel pes de les inèrcies, de la burocràcia, de la provincianitat i que aspira a veure-la canviar i transformar-se, Salt és un exemple. Punta de llança en embarcar-se en el progrés, poble obrer i menestral, on les idees bullen, on la creativitat s'estimula, on sense el llast de la història, la llibertat és exercida i practicada potser amb més sacrifici però segurament també amb molta menys inhibició. Però també per bé i per mal el procés irreversible iniciat fa cent quaranta anys havia de portar a l'acabament de la vella distància confortable. Salt i Girona

creixen, físicament s'acosten, arriba un moment que es toquen i s'enganxen. El vell fil conductor de la sèquia ha quedat desbordat. Ara el que fa de nexa és la carretera i a banda i banda les cases avancen implacables.

Arribem al present. I el present és des del meu punt de vista l'annexió i la segregació.

Deia al principi que el dia de la independència vaig sentir una certa buidor que avui es dissipa. Intentaré explicar-ho per tal de deixar clar per tots aquells que pensen que l'alcalde de Girona fou un dels obstacles principals pel procés de la independència de Salt, que és una apreciació errònia lluny de la realitat.

L'annexió fou mal feta i en un mal moment. Era una imposició antidemocràtica i en conseqüència injustificable. El procés cap a la independència era una conseqüència derivada de l'annexió i un compromís polític afirmat reiteradament per tothom i mai contradit. Hi havia, podeu estar-ne segurs, com encara n'hi ha, comentaris "soto voce", veus alarmistes, cants de sirena apel·lant a la història. Però en la voluntat política de tothom mai no hi hagué el dubte sobre el destí final de Salt. Però com en tots els camps de la vida hi havia almenys dos camins cap a la independència. D'una banda el de la demagogia i la frivolitat, el de les promeses fàcils, el de la manipulació electoral. Hi hagueren temptacions freqüents cap aquest camí. Però finalment imperà el domini de la raó. Un exercici de sobirania democràtica de tanta transcendència com el de recrear un poble formalment liquidat exigia extremar el rigor, la seriositat, l'aprofundiment dels problemes. La independència per la via de les concessions a la lleugera podia conduir a una via morta i a un fracàs assegurat. L'exigència, la negociació, el treball havien de conduir a un resultat sòlid. I aquest fou el camí triat. Cada entrebanc no era un pal a les rodes, era la voluntat explícita de fer i voler fer les coses com calia. El resultat final és ben clar: la independència fou un exercici de transparència democràtica com pocs n'hi ha hagut al nostre país. Un procés net, clar, sense cops amagats; un exercici de transparència i sobirania democràtica que mai no es fa sense costos i en aquest cas renúncies. La independència de Salt era una exigència democràtica i aquesta exigència democràtica només s'acomplia quan es produïa una renúncia explícita de poder en aquest cas per part de Girona, una renúncia que es produïa des de les més profundes conviccions democràtiques però amb la tristesa de qui havia fet uns anys d'alcalde d'un col·lectiu determinat de ciutadans. La buidor d'aquell dia es dissipa avui per molts motius. Primer pel convenciment que es féu el que calia, i ció del primer Ajuntament democràtic de Girona a Salt amb la independència, no pas concedida sinó guanyada, complia el principal dels seus compromisos. La resta que es pogué fer a Salt durant aquells anys poc o molt no té massa importància i no crec que calgui cap justificació. S'ha de dir però ara i ací que el conjunt ampli i divers de realitzacions magnífiques que ha fet o està fent el Municipi de Salt des de 1983 hauria estat difícilment igualable mai.

Satisfeta l'exigència democràtica d'independència i en procés d'atendre's les necessitats d'infraestructura més peremptoris, quin és el futur que ens espera? o en d'altres molts des de la creativitat democràtica de diversos nuclis independents com configurem un futur inevitablement metropolità?

Aquest és un tema per no avançar avui massa afirmacions. És un tema per un debat necessari. Des de l'entesa inevitable, de la coordinació necessària, de la solidaritat entre tots, quin futur volem per l'àrea urbana del Gironès? Parlem-ne ja i depressa: fem un debat entre tots, extenem-lo a d'altres pobles.

En tot cas des de l'òptica de Girona tenim clar que no s'hi val ni la subsidiarietat, ni la subordinació, ni la satellització. No pot funcionar un esquema funcional i jeràrquic que dependitzi i subordini la perifèria. Ben al contrari. Només la regeneració sistemàtica i aprofundida d'aquesta perifèria —en un sentit purament geogràfic— pot garantir la vitalitat global del fet metropolità. En aquest sentit és urgent de cohesionar propostes de descentralització cultural, urbanística, econòmica, que dinamitzin, equilibrin i articulin aquest fet metropolità. Sense especialitzacions selectives sinó exercint i assumint la pròpia funcionalitat i el model que es triï.

Aquesta és una opció i un repte ben nostre. Tenim uns fets urbans ben definits i sobirans, tenim un mecanisme mancomunat per solucionar els serveis de caire metropolità indivisible: la Mancomunitat del Gironès. Ens cal definir el nostre propi model comarcal i supracomarcal per no caure en la subordinació barcelonina del nostre fet metropolità.

I ho hem de fer necessàriament perquè ningú no ho farà per nosaltres. I perquè en vigílies de l'inici del gran debat legislatiu sobre l'ordenació territorial de Catalunya em manifesto globalment amb un gran escepticisme.

Una nova ordenació territorial comporta una nova estructura territorial i orgànica del poder. Nova i diferent construïda al preu de moltes renúncies. Si no hi ha renúncies i transformacions no hi haurà realment nova divisió territorial.

I justament per aquest motiu he adduït avui aquí el fet que inevitablement la independència de Salt comportarà determinades renúncies. I la gran qüestió és si s'és capaç de fer-les o no, en d'altres àmbits (províncies... etc.).

Em temo que a nivell global català la nova estructura democràtica del poder s'ha encastellat ja massa i que qualsevol procés de renúncia costarà sacrificis enormes i no hi ha massa gent ben disposada a fer-los.

La independència de Salt, en la forma que es produï i de la forma que es condueix, pot servir d'exemple o ser l'excepció.

No cal dir que jo m'apunto a forçar les coses fins a fer-ne un exemple. Però si finalment no s'hi arriba i massa inèrcies ho impedeixen quedarà com a mínim un fet no controvertit malgrat que excepcionalment: la independència de Salt fou i és un exercici net i clar de transparència democràtica.

Que ho sigui per molts anys i amb molt bones festes majors en vida vostra i en companyia dels vostres veïns-germans, els ciutadans de Girona.

Í N D E X

Salutació.....	Salvador Sunyer i Aimeric
Temps era temps... Sant Cugat, el nostre patró.....	Emili Torrent i Algans
Les Festes Majors de principis de segle.....	Ventura Pau i Soler
Estimo	F. Laguarda Darna
Els noms dels carrers de Salt.....	Martí Fita i Casals
Els paradisos perduts del pla de Salt	Xavier Sunyer i Bover
Salt: Radiografia de principis de segle	Joan Carreres i Péra
La vida del casal	Joan Ros i Joan Boada
Els ous.....	Maurici Duran
Casa de Cultura "Les Bernardes".....	M. Isabel Casal i Fàbrega
Club Petanca Salt	Antoni Peruga
El Club Petanca Salt sots-campió d'Espanya	Sebi
La nostra escola	L'Equip de Mestres
Les arrels cristianes saltenques	Àngel Caldas
La cuina a les comarques gironines	Jaume Font
Tot just ahir	F. Laguarda Darna
Iu Bohigas: Un homenatge	Miquel Berga
Contra els sucursalistes lingüístics	Francesc Ferrer i Gironès
Els nens i els llibres.....	Carme Bover
Moviment Rialles de Catalunya.....	Montse Valentí
Cerco	F. Laguarda Darna
Mariner.....	F. Laguarda Darna
L'avi Tino de l'Empordà.....	Lluís Molins Mateu
I tu, per què somrius?	Josep Ferrer i Costa
Pregó de la Festa Major de la vila de Salt - 1985.....	Joaquim Nadal i Farreras

C R E D I T O P R E M I A D O

Con las ventajas de siempre; hasta tres millones en 72 horas.
Sin más aval que su firma y a devolver hasta en cinco años.
Así es el Crédito Premiado del Hispano. Así de fácil es conseguirlo.
Y a lo mejor no tiene que pagarlo.

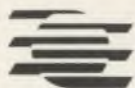
Con el Crédito Premiado, el Hispano le asigna un carnet con un número. Si este coincide con el 1er o 2.º Premio de cualquiera de los Sorteos de la Lotería Nacional, su crédito queda cancelado. En el acto.

Infórmese en cualquier Oficina del Hispano sobre el nuevo Crédito Premiado. Puede salirle gratis.

**PUEDE
SALIRLE
GRATIS.**

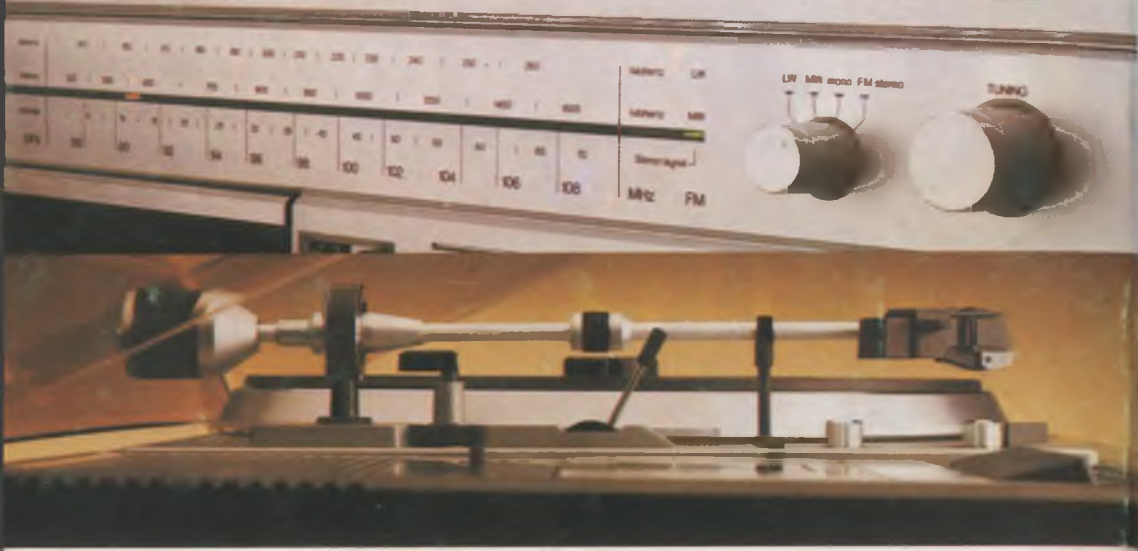
Sucursales:

C. Major, 71-73 - 17006 SALT ■ Pl. Marqués de Camps, 4 - 17001 GIRONA
Urb. Migdia, 26 - GIRONA ■ Urb. Sta. Eugènia, 83 - GIRONA ■ Urb. Pont Pedra - GIRONA

Banco HispanoAmericano

radiola

RADIO TV
electrodomesticas

Carrer Major, 243
 Telèfon 23.29.71 - SALT

Joaquim Vilà Crous

Audio/Video

Radiola

Una marca r cord.